der esperantist

Mitteilungsblatt der Esperantofreunde der DDR im Deutschen Kulturbund

4. Jahrgang Nr. 22/23 Juni 1968 50 Pfennig

VII. BUNDESKONGRESS DES DEUTSCHEN KULTURBUNDES - WEGWEISER FÜR UNSERE WEITERE ARBEIT!

Blick in das Präsidium, während Professor Max Burghardt den VII. Bundeskongreß eröffnet.

Vordere Reihe, links vom Rednerpult: Professor Albert Norden, Dr. Alexander Abusch, Klaus Gysi, Lilly Becher, Dr. Arno Hochmuth; rechts vom Rednerpult: Professor Dr. Johannes Dieckmann, Professor Dr. Dr. Max Steenbeck, Professor Hans Rodenberg, Professor Dr. Dr. Erich Correns, Professor Dr. Ernst Joachim Giessmann. Mittlere Reihe, von links: Alex Ständel, Werkleiter Horst Rehtanz, Professor Dr. Hans Pischner, Marga Legal, Professor Karl Kayser, Professor Alfred Kurella, Professor Dr. Günther Rienäcker, Bernd Lohaus, Dr. Fritz-Georg Voigt, Ursula Neumann, Wolfgang Hahn, Dr. Georg Münzer. Obere Reihe, von links: Professor Dr. Heinrich Gemkow, Professor Dr. Eduard Steiger, Professor Gertrud Sasse, Professor Max Burghardt, Karl-Heinz Schulmeister, Professor Dr. Rudolf Schick, Professor Dr. Gerhard Meyer, Bernt von Kügelgen. Foto: Zentralbild

VII. Bundeskongreß des Deutschen Kulturbundes - Zentrum im geistigen Ringen

Der VII. Bundeskongreß vom 7. – 9. April 1968 in Berlin war ohne Zweifel ein Höhepunkt im kulturpolitischen Schaffen unserer Organisation. 680 Delegierte aus allen Bezirken unserer Republik schätzten kritisch das Geleistete ein, berieten über die großen Aufgaben des Deutschen Kulturbundes im entwickelten gesellschaftlichen System des Sozialismus, die auf dem Weg zur sozialistischen deutschen Kultur des Volkes in den kommenden Jahren zu lösen sind. Nach eingehender Beratung stimmten die Delegierten den neuen Grundaufgaben des DKB als Programm der klaren Orientierung zur weiteren Arbeit zu. Dr. Alexander Abusch, Stellvertreter des Vorsitzenden des Ministerrates, faßte die neuen Grundaufgaben in drei Aspekte zusammen: Erstens sollten „alle Mitglieder unseres Kulturbundes zu einem großen Kollektiv von Spezialisten im Vorausschauen werden, um die Funktion unserer Organisation als ideologischen Schrittmacher für die sozialistische Kultur und Lebensweise zu verwirklichen." Zweitens sollte der Deutsche Kulturbund „durch seine Mitglieder in den Volksvertretungen und Kommissionen noch geplanter und mit mehr eigenen Vorschlägen zur komplexen kulturellen Leitung beitragen". Drittens „der Deutsche Kulturbund wirkt für die nationale Repräsentanz der Kultur unseres deutschen sozialistischen Vaterlandes und zugleich dafür, daß sie als ein Teil der sozialistischen Weltkultur zur Geltung gelangt."

Prof. Max Burghardt, der langjährige Präsident des Deutschen Kulturbundes, sprach über „Die Aufgaben der Künstler bei der Gestaltung des sozialistischen Menschenbildes". Er zeigte in seinem Referat klar auf, welche Kräfte frei werden, wenn Künstler sich in Übereinstimmung mit dem fortschreitenden Leben befinden, sich mit dem Kampf der Arbeiterklasse verbunden fühlen.

Der Kongreß erhielt noch eine besondere Note durch wertvolle Beiträge von Minister Gysi und Prof. Albert Norden. Ihre aktive Teilnahme am Kongreß unterstrich nur die Bedeutung, die unserer Organisation von Staat und Regierung beigemessen wird.

Der Kongreß paßte nicht in einen organisationsinternen Rahmen. Seine Gedanken und Ergebnisse gehen jeden an, denn sie zielen direkt zur Hauptaufgabe unserer Zeit, unserer Gesellschaft, der Herausbildung der sozialistischen Persönlichkeit, der sozialistischen Menschengemeinschaft.
Die Esperantofreunde der DDR im Deutschen Kulturbund sind auch an die Erfüllung der auf dem Kongreß bestätigten Grundaufgaben gebunden. Es ist deshalb notwendig und wichtig, diese Grundaufgaben in den Gruppen und Zirkeln für die praktische Arbeit gründlich auszuwerten.

Die Esperantofreunde waren auf dem Kongreß vertreten durch die Bundesfreunde Blanke, Rostock; Müller, Dresden; Vildebrand, Berlin und Würker, Karl-Marx-Stadt.

Prof. d-ro Max Steenbeck

El „Kresko kaj efiko de socialisma personeco dum la scienc-teknika revolucio“

(Farita en la VII-a Ligo-Kongreso de la Germana Kulturligo)

„La homo ne estiĝas forta personeco sur bonpavimita senpeniga vivovojo, sed per spertitaj kaj konscience asimilitaj kontraŭdiroj, kun kiuj li devis polemiki. Tio okazas per imanentaj kaj ekvilibrigitaj tensioj, same kiel la rezisteco de ŝtalo baziĝas sur internaj tensioj.

Ĉiam estas simple nur kolekti kontraŭdirojn kaj sublimi absurdaĵojn al speco de spiritmoka mondkoncepto. Tio estas nura cedado.

Troaĵo je ne asimilitaj kontraŭdiroj, je neekvilibrigitaj internaj tensioj kaŭzas fendon, kaj la personeco — same kiel la ŝtalo — iĝas malutila rubo. Kaj inverse: pasia elviviĝo, kiu celas egaligi ĉiujn ĝermantajn tensiojn, neniam kondukas al ekvilibrigita kaj fortikigita personeco, sed al mola senkaraktereco, kiu estas premebla en ĉiun formon. Homoj nur iĝas personecoj per laboro pri si mem. Nur tiel ili akiras stabilecon ankaŭ dum malfacilaj situacioj kaj kapablas esti ekzemplo kaj modelo por sia ĉirkaŭaĵo. Neniu forprenas de la individuo la finfine necesan kaj decidan laboron pri si mem. Kaj ĝuste tio kaŭzas la valoron de personeco. Personeco ĉiam estas individueco. Sed neniu homo estiĝas, neniu personeco kreskas kaj elpruviĝas sendepende de la socio, en kiu li vivas; esti personeco estas tute alia afero ol individualismo.

Kio signifas laboro, el kio ĝi konsistas? Kio instigas la homojn ĝin fari?

La poeto diras, ke karaktero formiĝas en la torento de la tempo. Tio signifas, ke personeco kreskas per la sin-prezento, per la ne-cedo al postuloj, kiujn la vivo de nia reala medio — kies ero ni mem estas — proponas al ni.

Tiu ĉi medio ne estas glate polurita kaj sendifekte funkcianta mekanismo, sed plene da eĝoj, hokoj kaj kontraŭdiroj. Ni ĉiuj konas la deziron prefere cedi al neagrablaĵo aŭ fari aŭ permesi ion, de kio ni scias, ke ĝi estas malĝusta. Sed oportunismo estas la rekta kontraŭo de bonkaraktera sinteno; kriterio de personeco ĉiam estas klara konvinko — kaj la ago laŭ tiu konvinko . . . “

Trad.: Hans Eichhorn

Max Steenbeck:

Ekzameni kaj kompletigi scion kaj povon dum komuna agado — jen la kvintesenco de nia vera socia vivo.

Speciala dokumento
sendita de VPEA, Hanojo

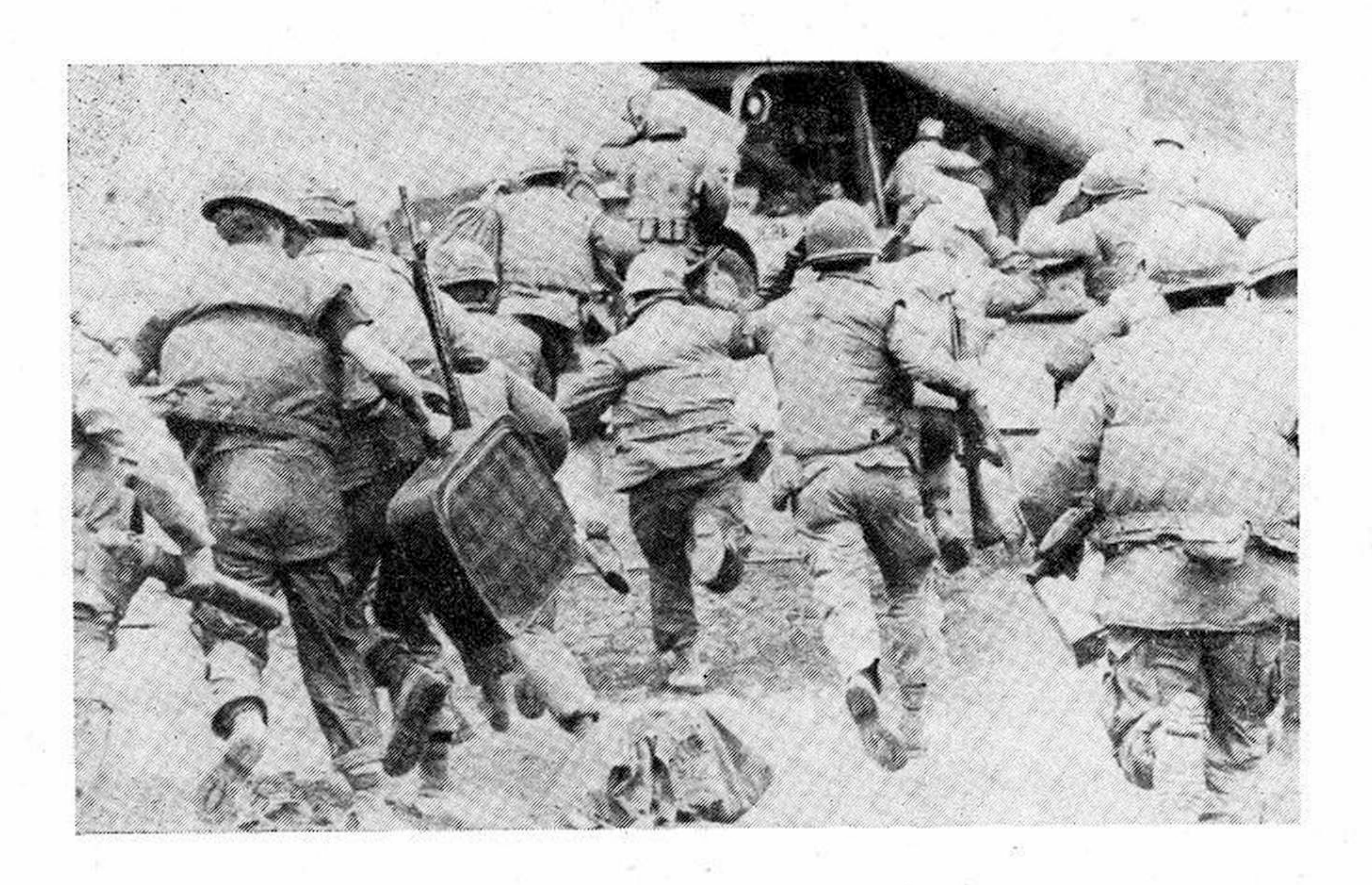
Dua speciala komunikajo
de la Kommandantaro de la Popolaj Armitaj Fortoj
por Liberigo de Sud-Vjetnamio

De post la nokto de la 29a ĝis la mateno de la 30a de januaro 1968, kun la firma decido ne rezignacie vivi en sklaveco sub la kruela kaj sovaĝa superregado de la usonaj agresantoj kaj de la Thieu-Ky-kliko kaj responde al la sankta Alvoko de la Prezidantaro de la Centra Komitato de Nacia Fronto de Ligerigo de Sud-Vjetnamio, ĉiuj popolaj armitaj fortoj de Liberigo flanke ĉe flanke kun la loĝantaro de Sud-Vjetnamio kaj aliaj patriotaj armitaj fortoj unuanime sin ĵetis antaŭen kaj lanĉis sinsekvajn atakojn kontraŭ la malamiko sur ĉiuj militkampoj. Samtempe leviĝis la loĝantaro de urbaj centroj kaj kampaj regionoj, provizore kontrolitaj de la malamikoj. Kun bolanta revolucia fervoro la 14 milionoj da sudvjetnamoj, ondon post ondo impetis, submergis la malamikojn kaj plenumis glorajn militheroaĵojn neniam antaŭe okazintajn dum la lukto kontraŭ la usona agreso por la nacia savo, tiel puŝante la sudvjetnaman revolucion al pli alta grado.

Ĉie, en montaraj kaj kampaj regionoj same kiel en urbaj centroj, niaj armitaj fortoj kaj nia loĝantaro lanĉis sinsekvajn atakojn kaj leviĝis kontraŭ la malamikoj, donante mortigajn batojn al iliaj plej gravaj punktoj:

- Atakoj kaj leviĝoj kontraŭ la malamikoj en ses grandaj urboj de Sud-Vjetnamio: Sajgono. Hue, Danang, Nhatrang, Qui-Nhon, Da Lat.
- Atakoj kaj leviĝoj kontraŭ la malamikoj en preskaŭ ĉiuj urboj kaj provincaj ĉeflokoj de Sud-Vjetnamio kalkulate ĝis la 4a de februaro 1968, 37 (tridek-sep) urboj kaj provincaj ĉeflokoj jam leviĝis kontraŭ la malamikoj.
- Atakoj kaj leviĝoj kontraŭ la malamikoj en ĉiuj de ili provizore kontrolitaj kampaj regionoj.
- Atakoj kontraŭ serio da plej ĉefaj organoj usonaj kaj marionetaj, situantaj ĝuste meze de la urboj kaj la usona ambasado, rifuĝejo de la usonaj agresantoj, la palaco de l'Sendependeco, rifuĝejo de la Thieu-Ky-kliko, la usona interarmea ĉefstabo, la marioneta mararmea stabo, la arier-bazo de la brigado de marioneta marinfanterianoj, la usona marinfanteria stabo, la ĝenerala direkcio de la marioneta polico, ktp....

En la revolucia ŝtormo tre rapide disvolviĝas la politikaj kaj armitaj fortoj de la popolo. Milionoj da personoj, sendepende de iliaj aĝo, sekso, religia konfesio, nacieco, jam solidare leviĝis. Laboristoj, kamparanoj kaj laborantaj amasoj ludis aparte aktivan rolon en la ĝenerala popolleviĝo. Rimarkinduloj, intelektuloj, junuloj, studentoj, lernantoj, virinoj, komercistoj, industriistoj kaj aliaj popoltavoloj ankaŭ kontribuis al la lukto por la landa liberiĝo. La Alianco de Naciaj kaj Pacaj Fortoj de Saigono, la Fronto de Nacia Alianco de Demokratio kaj Paco en Hue, same kiel aliaj revoluciaj organizaĵoj naskiĝis kaj asignas al si glorajn taskojn antaŭ la nacio. La popolaj armitaj fortoj de Liberigo, devenantaj de heroa popolo, jam elokvente mon-

tras siajn tradiciojn de firma decido batali kaj venki. Pluraj memdefendaj armitaj taĉmentoj, milicunuoj kaj gerilgrupoj, pupaj trupunuoj aliĝintaj al la revolucio kaj multaj patriotaj armitaj organizaĵoj aperis kaj forprenante la armilojn de la malamikoj, luktas flanke ĉe flanke kun la loĝantaro por ekstermi ilin kaj savi la patrujon.

La venkoj, akiritaj tiujn lastajn tagojn de la armitaj fortoj kaj loĝantaro de Sud-Vjetnamio estas tre grandaj venkoj en ĉiuj kampoj, kun ekstreme grava signifo.

Tiuj venkoj pruvas, ke niaj armitaj fortoj kaj nia loĝantaro estas nevenkeblaj. Tio estas la forto de arda patriotismo, de profunda malamo kontraŭ la malamiko, la forto de leviĝo de heroa popolo, kiu havas miljaran historion de tre glora lukto kontraŭ la fremda agreso kaj, kiu jam venkas multajn kruelegajn malamikojn.

Tio estas la forto de la bloko de nacia unuiĝo sub la glora standardo de la NFL kaj de aliaj patriotaj organizaĵoj, milionoj da personoj unuanime kaj firmdecide batalas spite ĉian foroferon por renversi la komunan malamikon de la nacio por la patruja savo.

Tio estas la tuta potenco de la popola milito, de la armitaj kaj politikaj fortoj, kiuj kun ekstreme variaj kaj kreivaj metodoj de batalo kaj lukto tre lerte, tre forte frapas la malamikojn en ĉiuj lokoj kaj jam gajnas tre grandajn venkojn.

Tiuj venkoj ankoraŭ pruvas, ke nia pozicio, jam firma, fariĝas multe pli firma, ke nia forto, jam potenca, fariĝas multe pli potenca. Tirante profiton el sia iniciativo en la bataloj, niaj armitaj fortoj kaj nia loĝantaro, ĉiam antaŭenmarŝantaj, seninterrompe frapas kaj gajnas ĉiam pli grandajn sukcesojn por fine veni al la plena venko.

Ju pli ni batalas, des pli kreskas nia jam potenca forto en organiza same kiel en morala kampo. Ni estas kapablaj venki la malamikojn en ĉia ajn cirkonstanco.

Tiuj grandaj sukcesoj estas ankoraŭ la rezulto de frataj rilatoj inter Nordo kaj Sudo, de intima ligiteco inter la granda ariero kaj la granda fronto; ĉio ĉi estas nun transformiĝanta en ekstreme grandajn moralajn kaj materiajn fortojn, kiuj permesas al ni venki la malamikojn. Tiuj sukcesoj estas ankaŭ ne disigitaj de la malavara subteno de niaj fratoj kaj amikoj el la mondo, kiuj jam multe klopodas por nin helpi kaj nin kuraĝigi.

Tiuj grandaj sukcesoj de la armitaj fortoj kaj loĝantaro de Sud-Vjetnamio ankoraŭ pruvas, ke kvankam disponante tre potencan agresarmeon de 1 200 000 homoj kaj aplikante la plej barbarajn, la plej perfidajn procedojn, la usonaj agresantoj restas senpovaj antaŭ la mirinde potenca ofensivo de niaj sudaj armitaj fortoj kaj loĝantaro. La malvenko de la usonaj agresantoj estas jam evidenta. Eĉ se ili obstine kaj freneze rezistas, eĉ se ili kreskigas siajn trupojn kaj militrimedojn ili neniel povos savi sin de sia danĝera kaj mizera situacio; ili nepre kaj totale malvenkos ...

VJETNAMA PACDEFENDA
ESPERANTISTA ASOCIO
68, Ly Thuong Kiet, Hanojo –
Vjetnamio

GEOLOGOJ PROPONAS OFICIALIGI ESPERANTON

(IGS/667) Praha. – La Geologia Sekcio de la internacia organizaĵo de Esperanto-parolantaj sciencistoj (ISAE) prezentis al la Organiza Komitato de la 23-a Internacia Geologia Kongreso, okazonta en Praha dum dek tagoj de aŭgusto 1968, proponon pri akcepto de la Internacia Lingvo Esperanto kiel unu el la oficialaj lingvoj de la Kongreso. La proponon apogas la subskriboj de pli ol mil geologoj el diversaj landoj.

Laŭ la Statuto de la Internacia Geologia Kongreso, la oficialaj lingvoj estas ĝis nun la angla, rusa, franca, germana, hispana kaj itala. La kostoj de tradukado kaj interpretado en la lasta I. G. K. superis 10%-ojn de la kongresa buĝeto. (Tradukado kaj interpretado kostis, inkluzive la necesajn instalaĵojn, pli ol 100 000 danaj kronoj, t. e. 50 000 guldenoj, 5000 sterlingoj aŭ c. 14 000 dolaroj.) La proponintoj esperas ebligi per Esperanto gravan redukton de tiaj elspezoj.

UEA-Informservo

Albert Norden:

La socialismo ne bezonas alianciĝi kun la libereco, ĉar la libereco estas imanenta al la socialismo kaj cetere nur al ĝi.

Gyula B. Bérczessi

NENIAM PLU MILITON!

Mi ne estis unu jara,
mi ne iris kaj ne parolis,
kiam, kiel la urugano
kuregis la famo:
Milito!... Milito!... Milito! ...
La ĉielo estis arde ruĝa,
malviglaj kanonoj rultondradis,
maŝinpafiloj klakadis,
sangaj glavoj krakis,
kaj fluis la sango,
maro da sango,
grandapreza sango,
homa sango,
kaj la „heroa" medalon ricevis,
rekompenson pro la hommortigo.

Mi ne komprenis, ke ĉio ĉi
kial estas aŭ kial devas esti,
kaj ŝi,
mi rigardis demande mian patrinon,
mute brakis min, al sia koro.

Pasis la tempo, pasis la jaroj,
mi estis jam plenkreskulo,
kiam ni vidis,
ke mia patrino ploras,
kaj denove kuregis la famo:

Milito!... Milito!... Milito! ...
Venis cent kaj cent maŝinbirdoj.
kaj eksplodis la bomboj,
kaj kliniĝis la domoj,
kaj rigidiĝis la koroj,
kaj super la ruinoj,
venke,
kaj ironie ridaĉis la morto.

Mi mezuris ĉiun faktoron,
sed mi ne komprenas,
kaj mi ne komprenas,
kial malbona,
kial satana,
kial aĉa la homo,
krono de la kreado?..
kial ruinigas tion
kion li konstruis,
dorlotis kaj beligis
depost jarcentoj?..

Mi svingas la pacflagon,
mi gratas la pacritmon
kaj dezirojn de la cent-milionuloj
mi transdonas ĉi tie:
NENIAM PLU MILITON!...

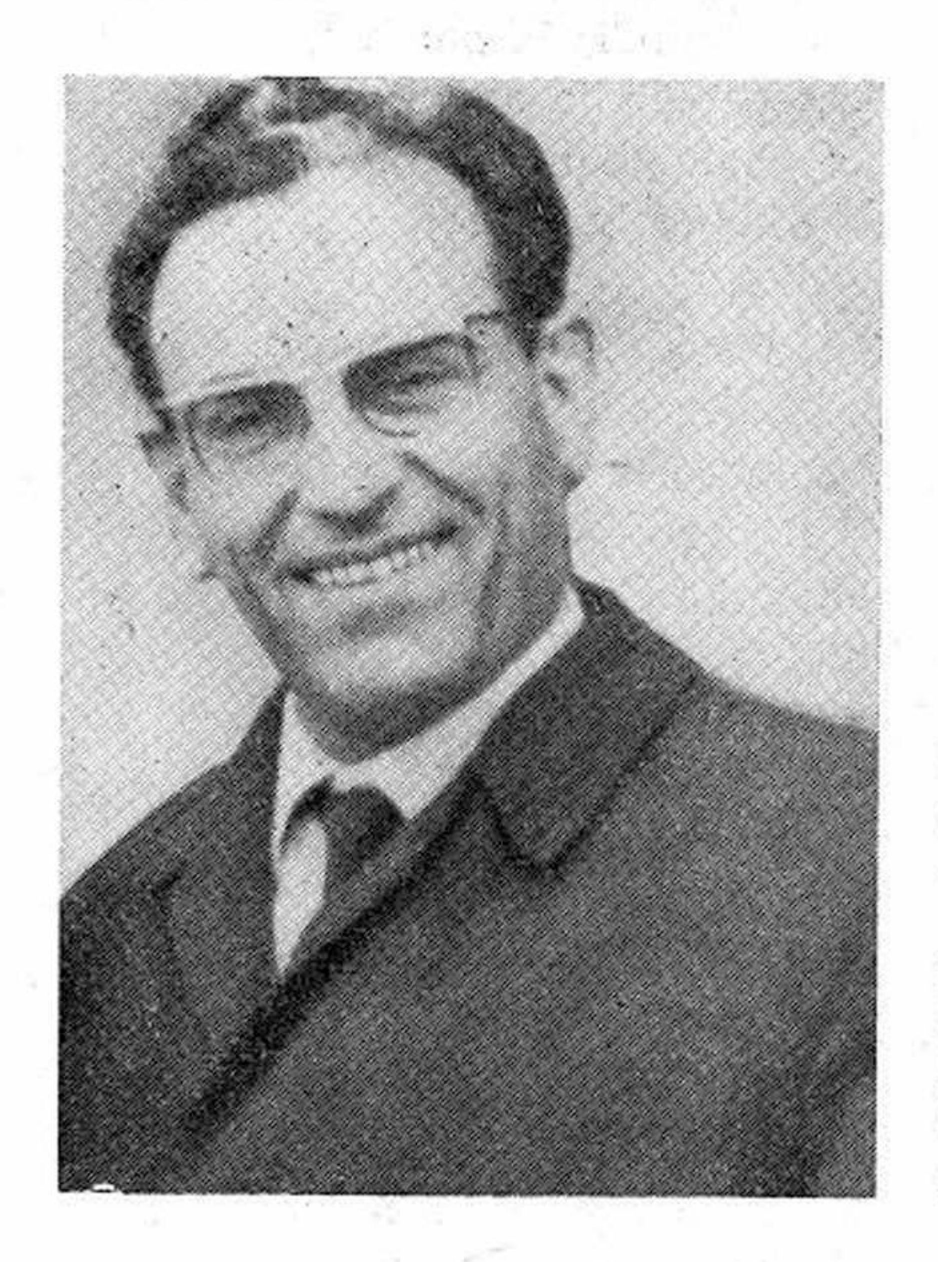
Gyula B. Bérczessi

FLUGU PACBIRDO

Flugu pacbirdo, blanka kolombo,
portu deziron de l' ĉiu homo:
Pacon, verpacon!
Krias proteste centmil da tombo,
kaj la detru' de monstra atomo:
Pacon, mondpacon!

Murdan armilon homo ne faru,
estu verpaco,
en batalordon homo ne staru,
estu mondpaco!

Ni intervjuis..

Malmulte oni aŭdas pri Esperanto-movado en Arabio.

Dum jardekoj la arabaj popoloj estis ekspluatataj fare de la internacia imperiismo. Nun — post la forigo de la kolonialisma jugo — ili komencas evolui al modernaj, industriigitaj kaj sendependaj ŝtatoj. Nur nun ankaŭ la internacia lingvo Esperanto povas ludi rolon. „der esperantist“ — kiel unua esperantlingva periodaĵo prezentas hodiaŭ al vi intervjuon kun esperantisto el Bagdad (Irako). S-ro Husein Al-Amily jam estas konata al la legantaro de nia gazeto (vidu la pasintajn n-rojn). Okaze de lia vizito al la foiro en Leipzig ni kaptis la okazon demandi lin:

„d. e.“: Ni havas la elstaran ĝojon saluti vin en la Germana Demokratia Respubliko. Kio instigis vin al tiu ĉi vojaĝo?

S-ro Al-Amily: Mi jam la duan fojon estas en GDR. La unua vizito okazis en 1961. Instigis min la Internacia Teknika Foiro en Leipzig kaj la celo tie bone komerci. Laŭ Platon, la antikva greka filozofo, la komercado estas la kialo de militoj. Sed, se oni komercas kun la celo doni tion, kion oni produktas kaj preni tion, kion oni bezonas — surbaze de libera interkonsento kaj laŭ kondiĉo de la egala reciproka avantaĝo — tiam kondukus la komercado ne plu al militoj sed nur al amikaj kontaktoj kaj paco.

Mi kredas, ke GDR agas en tiu ĉi senco kaj sur internaj kaj eksteraj kampoj. Pro tio ni — en la arabaj landoj — klopodas evoluiigi komercadon kun GDR.

„d. e.“: Kiajn impresojn vi havas pri la foiro en Leipzig kaj ĝenerale pri nia ŝtato?

S-ro Al-Amily: La impresoj estas diversaj. La unua estas pri la internacieco de la Leipzig-a Foiro. Tie oni trovas la plej modernajn pro-

---

La malavarulo havas kuraĝan koron: la avarulo kuraĝan vizaĝon.

Araba maksimo 7a jarcento

duktaĵojn el multaj landoj de tute diversaj ekonomiaj kaj politikaj sistemoj. La ĝenerala spirito de la foiro estas, ke ni tie renkontiĝas kun niaj varoj por montri al aliaj kion ni povas liveri kaj kion ni povas preni. Jen estas la fundamento por justa komercado inter diverssistemaj ŝtatoj kaj nacioj.

Dua impreso estas, ke ni — la arabaj landoj — ankoraŭ ne povis proponi multe da teknikaĵoj, kaj ke ni dependas de la ekonomiaj kaj teknikaj spertoj de aliaj landoj. Tio ne estas taŭga afero por ni kaj pro tio ni devas nepre akceli la ekonomian kaj ĝenerale la civilizacian evoluon de niaj landoj.

Tria impreso estas, ke via ŝtato atingis tre altgradan evoluon kaj libere povas konkurenci al la kapitalismaj ŝtatoj. Tio cetere ne surprizis min, ĉar mi konas vian socialisman plansistemon, kaj aliflanke jam konas multe da varoj el GDR kaj ties kvaliton. Mi ĝojas, ke GDR ne nur prezentas siajn varojn, sed ankaŭ uzas la eblecon por akceli sian propran ekonomion kaj pro tio multe komercas kun aliaj landoj.

„d. e.": S-ro Al-Amiliy, vi ne nur estas komercisto sed ankaŭ esperantisto. Kiel vi lernis la Internacian Lingvon kaj kial vi ĝin lernis?

Al-Amily: Ekde 25 jaroj oni rimarkas raportojn pri Esperanto en nia gazetaro de tempo al tempo. La tuta afero ŝajnis al mi tute malklara. „Tio estas iu utopiaĵo" mi pensadis, ĝis kiam mi hazarde iumatene dum aprilo 1966 ekvidis anglalingvan Esperanto-lernilon.

Ĝis nun mi lernis kelkajn lingvojn parte kaj nekomplete. Sed ĉifoje ege plaĉas al mi la koncepto mem de Esperanto, la funkcio kiel interkomprenilo.

„d. e.": Nin — kiel esperantanoj — kompreneble interesas la stato de la Esperanto-movado en Arabio. Do, jen la demando: Kia estas la perspektivo kaj la situacio de nia lingvo en viaj landoj?

A-Amily: Unuflanke ni nepre bezonas novan lingvon kiel trafiklingvon, ĉar la araba lingvo estas tro nekonata. Aliflanke ni jam solvis la trafiklingvan problemon, ĉar nia araba lingvo funkcias por la 20 arabaj popoloj kiel „Internacia Lingvo" kaj same estas akceptita ekde la pasinta jaro de UN kiel labora lingvo. Tamen, mi ankoraŭfoje akcentas, ni nepre bezonas ligilon lingvan kun la evoluintaj landoj, ĉar la araban tie oni nur malmulte konas. Jen estas la solvo-nia lingvo Esperanto.

Bedaŭrinde ankoraŭ ne ekzistas forta Esperanto-movado en la Araba Mondo, kvankam en Egiptio en la dua kaj tria jardekoj ekzistis tia movado kun miloj da esperantistoj.

Pasintjare aperis la vojaĝlibro „Egipto vojaĝas per Esperanto" de d-ro Nassif Isaac (Kairo). Mi tradukis la libreton „20 bazaj faktoj pri la Palestina problemo" kaj mem verkis dekojn da politikaj kaj literaturaj artikoloj pri la Araba Mondo, kiujn mi kutime cirkuligas inter esperantistoj. Nuntempe mi presigas en Beirut „Arabajn Maksimojn el la Sepa Jarcento". Mi arabigis la ŝlosilon kaj stencile aperigis ĝin por arabaj lernantoj. Ankaŭ mi verkis malgrandan arablingvan kurson, kiun mi disdonas al interesiĝuloj. Pasintmonate ni havis renkonton en Beirut, kie funkcias la „Libana Esperanto-Asocio" kaj faris planon verki komune vortaron Araba-Esperantan. Laŭ tiu plano ĉiu kapabla esperantisto esperantigu po unu literon de la araba alfabeto.

Ne tentigu vin la facila supreniro, se la subiro estus ne facila.

Araba maksimo 7a jarcento

Kvankam la disvastiĝo ankoraŭ estas tre malrapida la movado jam trovis fekundan grundon kaj la semoj ĝermas. Laŭ miaj personaj spertoj ĉefe la junularo bone akceptas la ideon pri internacia lingvo. Ŝajnas al mi, ke la kulturaj institucioj de la socialismaj landoj en la arabaj landoj multege povus kontribui al la disvastigo de Esperanto per kursoj k. s. en siaj ejoj. La ideo de la socialismo kaj de la internacia lingvo estas forte asociitaj kaj mi pensas, ke ĝuste pro tio ankaŭ la intereso de nia junularo direktiĝos al Esperanto!

„d. e.": Rilate la batalon kontraŭ imperialismo, neokolonialismo kaj ĝenerale kontraŭ agresivaj militoj la arabaj landoj kaj la socialisma Germana Demokratia Respubliko staras en unu komuna fronto. Kion vi opinias pri tio el la vidpunkto de arabo, kaj kion vi pensas pri la sinteno de la du germanaj ŝtatoj dum la Israela agresmilito en 1967?

Al-Amily: Ni staras vid-al-vide antaŭ imperiismo kaj neofaŝismo: en Okcident-Germanio kaj en la Israela ŝtato. Tiuj danĝeraj malamikoj militiras kontraŭ ni en diversaj diablaj manieroj. Ekzemple ili daŭre ekspluatas niajn landojn per aĉetado de krudaĵoj je tre malaltaj prezoj. Ili perforte malhelpas la evoluon de niaj popoloj, ĉar ili ne interesiĝas pri altgrada evoluinta ŝtato, kiu eventuale memstare povus utiligi siajn riĉaĵojn. Israelo agis kiel dungita soldato, kiu perforte reprezentas la opinion de sia mastro. Kion ni do bezonas estas ekonomia, kultura kaj materia helpoj.

La ĝenerala starpunkto de la Germana Demokratia Respubliko al niaj naciaj aferoj estas ĝuste tiu, kiun ni bezonas. Dum oni konstante kaj akre perfidas la arabajn popolojn per la politiko de la registaro en Okcidentgermanio, la amikeco inter la socialisma GDR kaj la Araba Mondo pli kaj pli konsolidiĝas kaj prosperas.

Jes, ni staras en unu komuna fronto kaj amike ligitaj kontraŭ-staras la malamikon.

La arabaj popoloj deziras plifirmigi sian amikecon kun la germana popolo. Bedaŭrinde tio hodiaŭ nur eblas al parto de ĝi. Nur kun la socialisma Germana Demokratia Respubliko ni povas kunlabori. En la alia parto de Germanio regas neofaŝismo kaj oficiale oni subtenas la agreson de la Cionisma faŝismo en 1967.

„d. e.": Kio estas via plej aktuala deziro por la estonto? Kiaj estas viaj personaj planoj?

Al-Amily: Jen estas miaj plej fortaj deziroj: Mi dezirus vidi, ke niaj arabaj popoloj lertiĝas kaj konstruas pacaman progreseman civilizacion kaj ke mi persone povus partopreni en tio kiel araba civitano.

Paco efektiviĝu sur la bazo de la Ĉarto de la Homaj Rajtoj kaj laŭ decidoj de U. N.

Mi forte deziras, ke faŝismo kaj rasismo en ĉiuj formoj estu forigitaj el la homa vivo.

Mi havas la deziron, ke la araba junularo kaj la germana junularo interkonatiĝu bone kaj tiel ekestiĝu fortega fundamento por la estonteco de la rilatoj de niaj popoloj. Mi persone strebas en tio helpi per la disvastigo de Esperanto kaj per mia laboro kiel komercisto. En tio mi trovas profundan kontentiĝon kaj en tio mi eltrovas min mem.

La vera riĉaĵo de homo estas la bono, kiun li faras.

Araba maksimo 7a jarcento

Kamerado Muravkin

Kiam en 1926 reveninte el eksterlando al Berlino mi konatiĝis al juna soveta studento esperantista, kies modesta konduto kaj varma kamaradeco provokis nian profundan simpation.

En la sekvantaj jaroj ni intime kunlaboris kun egala entuziasmo en nia esperantista movado, li, studento de fiziko, mi, laboristo tajloro. Ni mobilizis, intervenis, persistis en la diversaj laboristaj organizoj por ke ili uzadu la internacian lingvon. Ni klopodis multe propagandi, instrui, eldoni literaturon. Li, intelektulo, sciis levi nian laboron sur nivelon pli altan. Sen trudi siajn personajn preferojn lia ĉeesto estis por ni ĉiuj instrua. Neniu havis kontraŭ li la malkonfidon, kiun tiutempe multaj laboristoj sentis kontraŭ la intelektuloj, kaj kiu estis stulte kultivita de la prezidanto de SAT, E. Lanti, kaj liaj adeptoj.

Soveta civitano, li ne povis vojaĝi en landojn, kiuj ne estis agnoskintaj la Sovetan Union. Tamen, lia ĉeesto portis grandan helpon al ni en nia lukto ideologia kontraŭ la anarkistaj kaj kontraŭsovetaj ideoj de Lanty. Kamarado Muravkin en tiu batalo estis simpatia kaj obstina kontraŭulo de Lanty.

En tiu tempo ni iomete kontaktis kun la „burĝa" grupo esperantista, delegante de tempo al tempo unu aŭ du kamaradojn en iliajn kunvenojn. Neniu estis pli kapabla ol la komunisto Muravkin por tiu tasko. Lia ĝentila maniero respektigis lin ĉe la „gesinjoroj". Mi iun tagon ĉeestis, kiam oni gratulis mian amikon, ĉar li estis ricevinta sian diplomon de „doktoro", titolo ege aprezita ĉe la germanoj. Mi miris. Neniam tiu fizikisto estis farinta aludon je tiu okazaĵo. Jen, kia ekzemplo de modesteco!

Siajn multnombrajn artikolojn li signis per diversaj pseŭdonimoj, sed ni rekonis ilin pro ilia preciza kaj luktema stilo.

Tio okazis en la jaroj 1928 ĝis 1932. En januaro de 1933 Hitler perfortakiris la politikan potencon. Muravkin devis forlasi Germanion kiel multaj laboristaj esperantistoj kaŝe luktis kontraŭ la hitlera reĝimo, kaj iuj perdis sian vivon, kompreneble ni devis ignori kontaktojn al niaj samideanoj en eksterlando.

Nun ofte mia memoro iras al mia samideano kaj amiko Herbert Muravkin kaj al lia naskiĝurbo Kremenĉuk.

W. Vildebrand

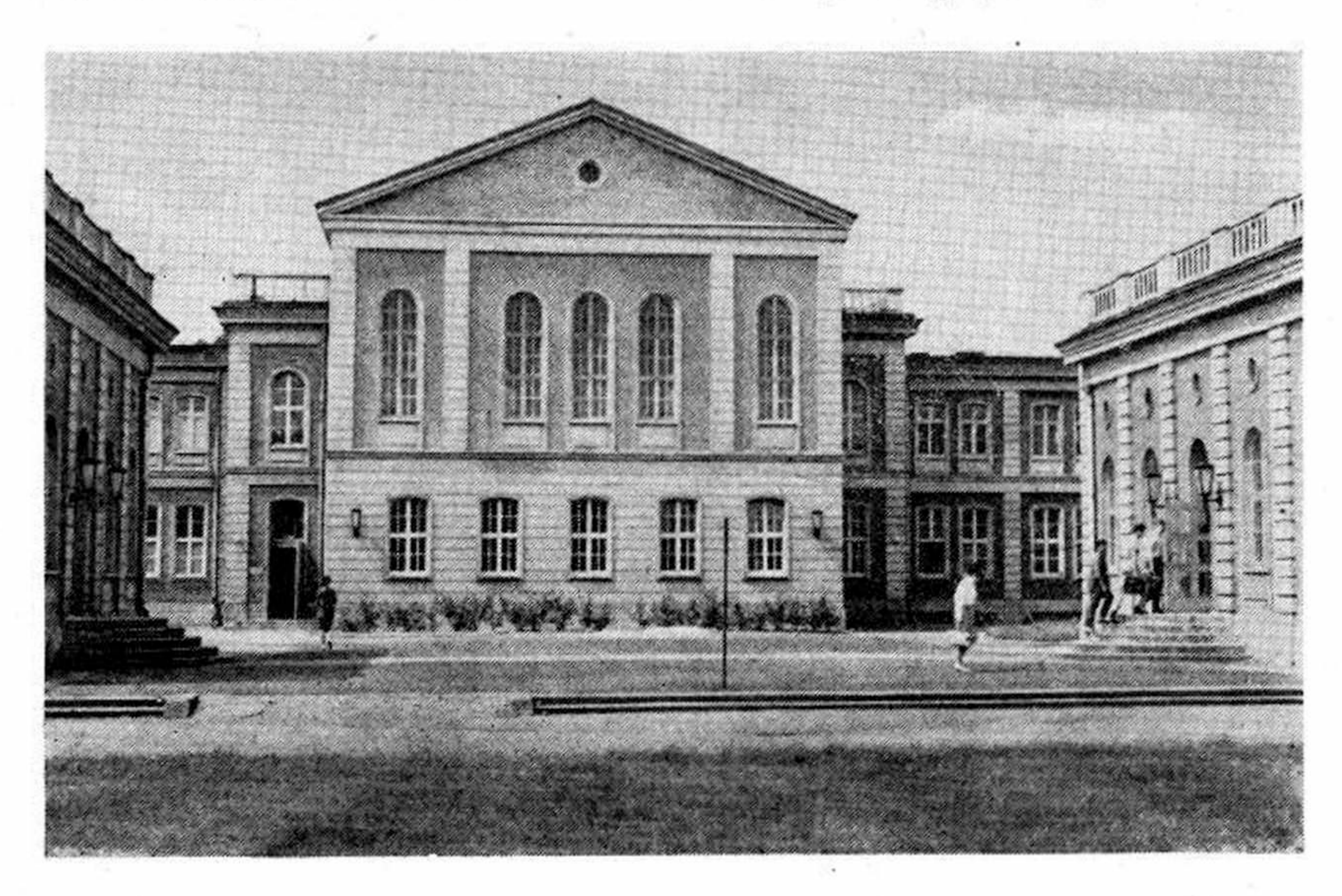
Potsdam estiĝis altlerneja urbo

Gastoj de en- kaj eksterlando, kiuj en Potsdam (GDR) vizitas la mondfaman parkon de Sanssouci kaj restadas proksime de la Nova Palaco, renkontos tie tre ofte junulojn.

Estas studentoj de la Pedagogia Altlernejo Potsdam survoje al la aŭditorioj, en la laboratoriojn kaj ĉambrojn por la praktiko, kiuj parte troviĝas en la antaŭaj mastrumkonstruaĵoj, sed plejparte en la nove konstruitaj domoj. En la pejzaĝe kaj arkitekture bela ĉirkaŭaĵo ĉe la limo de la parko evoluis en la lastaj 20 jaroj la plej granda instruistseminario de la Germana Demokratia Respubliko. Tie studas nuntempe ĉirkaŭ 1800 rektaj kaj 4500 nerektaj studentoj. 470 profesoroj, studentoj kaj sciencaj kunlaborantoj, lektoroj, superaj asistantoj kaj asistantoj laboras en 18 institutoj kaj 5 memstaraj sekcioj. 350 laboristoj kaj dungitoj zorgas pri tio, ke la studado, metiinstruado kaj esploro glate funkcias.

En la altlernejo estas instruataj nuntempe en rekta kaj nerekta studadoj instruistoj por la klasoj 5 ĝis 10 kaj 11 ĝis 12 kaj por preskaŭ ĉiuj en la lernejo instruendaj fakoj. La rektstudado daŭras 4 jarojn kaj ampleksas du fakojn, ĉe kio la instruado en unu fako, la ĉeffako, estas speciale akcentita per pli granda nombro da horoj kaj pli intensa studado. Memkompreneble ĉiuj studentoj studas krome la sciencojn nepre bezonatajn por socialista instruado: pedagogiko, psikologio kaj marksismo - leninismo. La kursfinintoj de la Pedagogia Altlernejo Potsdam laboras hodiaŭ en ĉiuj distriktoj kaj en ĉiuj sferoj de la popolklerigado de la Germana Demokratia Respubliko. Depost 1951 ĉirkaŭ 10 000 studentoj faris sian ŝtatekzamon en tiu ĉi grava institucio por edukado de instruistoj.

Potsdam, kiu dum multaj jarcentoj estis la rezidencurbo de la Hohenzollern-princoj, posedis antaŭ 1945

neniun altlernejon. La germanaj kontraŭfaŝistoj planis kaj efektivigis tuj en la unuaj jaroj de la popola regado la fondon de altlernejo. La nocio „Potsdam“ spertis en la lastaj 20 jaroj por la internacia publiko signifan ŝanĝon. La nova enhavo estas determinita demokrate, humanisme kaj socialisme. Al tio grandmezure kontribuis la kunlaborantoj de la socialisma Pedagogia Altlernejo per sia laboro.

Post la jubilea jaro de la Granda Socialisma Oktobrorevolucio ni ankoraŭ ŝatus aparte substreki, ke la fondo kaj evoluo de la Pedagogia Altlernejo Potsdam estas simbola por la helpo, kiun la Sovetunio post 1945 donis al la germana popolo. La preparo por la fondo de la altlernejo estis akcelita antaŭ ĉio de du viroj: d-ro h. c. Rücker, ministro por popolklerigado de la lando Brandenburg kaj prof. h. c. Oreschkow, respondeca oficiro por klerigado de la sovjeta militadministracio en la lando Brandenburg. Ili ricevis en oktobro 1965 sian doktoron pro honoro kiel danko kaj rekono por la atingaĵoj sur la kampo de la lernejaj aferoj kaj de la evoluo de nia altlernejo. Post preskaŭ dujara konsultado la supera ĉefo de la SMAD (Sovjeta Militadministracio por Germanio) ediktis ordonon numero 45, kiu postulis la fondon de altlernejo en Potsdam, la 19-an de marto 1948. La 20-an de oktobro 1948 estis tiam solene malfermita la unua altlernejo en Potsdam. Ĝin sekvis ankoraŭ du pluaj altlernejoj, faklernejoj kaj sciencaj institutoj. En tempo, en kiu la zorgoj pri kontentigo de plej necesaj materiaj vivbezonoj minacis sufoki multajn homojn, estis faritaj en Potsdam la unuaj paŝoj al evoluo kiel altlernejurbo.

La fondon de la altlernejo komplikis en la unuaj postmilitaj jaroj kompreneble nemezureblaj malfacilaĵoj, sed la konstruantoj de la nova Germanio posedis sufiĉan revolucian optimismon kaj energion plane realigi tiun kulturagon.

La pedagogia altlernejo estas juna altlernejo. Sed ĝi jam nun estas konsiderata de multaj loĝantoj de Potsdam kiel „ilia altlernejo“. Ĝi estas parto de la moderna socialisma Potsdam.

Dr. Otto Rückert, Potsdam

Trad.: F. J. Wollenberg

FIDELECO

Jurasj Svirka (belarusa poeto)

La vojo nin disigas tiel ofte,
Kaj mi ne vidas vin dum la monat'.
Kaj ĉiam mi malbone dormas nokte
Kun kapo multepeza de pensad'.

Nun kune ni. Mi prenis viajn
manojn.
Mi enrigardis en okulojn — ĉarm!.
Mi trovas, kara, ke vi restas sama,
Sed nur la manoj havas plu da
varm'.

(Tradukis el belarusa lingvo
Adam PAVLUKOVEC)

El parolado de nia prezidanto Rudi Graetz, farita antaŭ kursgvidantoj en Berlino:

Nova etapo en nia laboro komenciĝis per la enkonduko de la nova lernolibro, verkita de nia esperanto-amiko, la membro de la Centra Laborrondo Ludwig Schödl.

De la nova lernolibro ni esperas, ke ĝi esence helpos fortigi kaj firmigi nian organizaĵon kaj samtempe helpos plibonigi la lingvoscion de niaj esperanto-amikoj.

Malgraŭ intensa laboro en la distrikto kaj en la subdistrikta laborrondo nia amiko Ludwig Schödl ankoraŭ trovis tempon ellabori Esperanto-lernolibron, kiu aperis en ĉiuj librovendejoj de GDR. Mi deziras uzi la okazon por kore danki al la verkinto por la de li farita modela laboro.

Kun fiero ni povas rerigardi al la ĝis nun de la esperanto-amikoj en la GDR farita laboro en politika kaj kultura kiel ankaŭ en faka rilatoj.

Kvankam en la distriktoj Cottbus kaj Frankfurt/Oder ankoraŭ ne ekzistas laborrondoj, la organizaĵo de la esperanto-amikoj de GDR en la Germana Kulturligo nun havas stabilan fundamenton kun pli ol 2000 membroj en ĉiuj distriktoj de nia respubliko. En la ceteraj 13 distriktoj, kiuj pli aŭ malpli bone efikas en siaj subdistriktoj, ĝis nun ekzistas entute 55 subdistriktaj laborrondoj. Ĝis nun ankoraŭ ne ekzistas superrigardo, kiom da laborrondoj ekzistas en la unuopaj subdistriktoj. La antaŭ ni starantaj taskoj estas grandaj, se ni volas plenumi bone ĉiujn punktojn de niaj gvidlinioj. Sed se ni plenumos ilin korekte, tiam niaj sukcesoj estos grandaj.

Memkompreneble en nia laboro ankoraŭ ekzistas vico de mankoj kaj malfortaj punktoj. Ekzistas ankoraŭ ĉe ni malfortaj eroj en la ĉeno. La plej malforta ero en nia ĉeno laŭ opinio de la Centra Laborrondo en estanteco estas la manko de bonaj kvalifikitaj kursgvidantoj kaj gvidantoj de studrondoj. Tial ni komune devas labori por plej rapide venki tiun ĉi mankon.

De niaj kursgvidantoj dependos, ĉu kaj kiam ni atingos la staton kaj altan nivelon de Esperanto-organizaĵoj en la aliaj socialismaj landoj. Se ni komparas la estantan staton en Bulgario, Polio kaj ankaŭ en Sovetunio, tiam ni ankoraŭ havas grandan taskon antaŭ ni.

Sed mia opinio estas, ke ni tion povas atingi en relative mallonga tempo se ni lerte utiligas ĉiujn eblecojn donitajn al ni en la kadro de la Germana Kulturligo kaj ĉiujn aludojn, kiujn ni publikigis kaj publikigos en nia „der esperantist".

La plej bonajn rezultojn laŭ mia opinio atingos studrondaj gvidantoj, kiuj lingve bone instruas kaj kiuj komprenas en sia instru-laboro interesigi siajn partoprenantojn ankaŭ politike kaj kulture.

Plua malforta ero en la ĉeno, kiun ĉi tie mi nur mallonge povas aludi, estas la enkasigo de niaj kotizoj. Ni devas pli bone organizi ĝin. Ni devas atingi ĉiujn esperantistojn, per aktivaj kasantoj, kiuj samtempe per organizita vendado de nia „der esperantist" kaj alia Esperanto-literaturo instigu al legado, plua studado de la lingvo kaj la aktiva partopreno en klubvesperoj.

Ekzistas multaj esperantistoj, kiuj aplikas la internacian lingvon en la batalo por la paco, sed ankaŭ multaj, kiuj rigardas ĝin kiel ŝatokupo. Komune al ĉiuj certe estas

la deziro, ke iutage Esperanto estu enkondukota kiel internacia lingvo en la praktiko kaŭze de internacia interkonsento inter la registaroj de ŝtatoj kaj ke per tio iutage Esperanto estu la ĝenerala posedaĵo de ĉiuj homoj de la tero. Por ke tiu ĉi deziro fariĝu realeco, ĝi necesigas seriozan science pripensitan laboron. Per la ĝis nun kutimaj propagandaj metodoj ni ne atingos la necesajn sukcesojn.

La gvidantoj de studrondoj estas unu el niaj plej gravaj funkciuloj. La evoluo de nia organizaĵo ankaŭ dependas de ili, kiel en iliaj hejmaj lokoj, kiel en iliaj najbaraj lokoj.

En la kadro de la Kulturligo niaj esperanto-amikoj pli multe kunlaboru ankaŭ kun la fako „Natur- und Heimatfreunde" kaj kun aliaj kulturorganizaĵfakoj.

Ĉiuj el ni scias, ke homoj, kiuj lernis Esperanton, pli facile kaj pli rapide lernas naciajn lingvojn, ol homoj, kiuj nur lernas nacian lingvon. Tiu ĉi sperto estas farita ankaŭ ĉe infanoj en diversaj landoj kaj ankaŭ ĉe ni. Nia instruisto Ernst Diedrich antaŭ mallonga tempo skribis el Warin en Meklenburgo:

> „Es scheint gerade so, als wenn ihnen Esperanto beim Russisch geholfen hätte. Darin haben alle eine glatte eins."

Kaj nun ankoraŭ kelkajn vortojn por scienca argumentado. La scienc-technika revolucio de ni ĉiuj postulas ion tute novan. Ni devas pensi en tute nova maniero.

Ekzemploj: La Malimo - tekniko estas realigita en batalo.

Esplorado de kosmo per radiovalvo? Transistoroj!

Ankaŭ en rilato al la lingvo tia nova pensmaniero estas necesa, se la homaro volas solvi la lingvan problemon.

Hodiaŭ ne plu sufiĉas la instruado kaj la lernado de la rusa, angla kaj franca lingvoj aŭ de tri aŭ kvar aliaj naciaj lingvoj. Per novaj junaj naciaj ŝtatoj ankaŭ aperas novaj naciaj lingvoj kaj multflanke edukita homo ankaŭ devus lerni ilin por rekte komprenigi sin en la landoj, kun kiuj dum lasta tempo evoluis bonaj rilatoj. Al tiuj novaj lingvoj ekzemple nun apartenas Suaheli kaj la araba lingvo. La lasta lingvo estas parolata de 100 milionoj homoj. La angla kaj la franca lingvoj por la araboj estas lingvoj, en kiuj ili pli antaŭe estis alparolitaj de la koloniaj sinjoroj, kiuj malestimis ilian propran araban nacian lingvon kaj eĉ alkriaĉis ilin france aŭ angle. Simile estas la problemo kun Suaheli, kiu nun fariĝis la nacia lingvo por Tansania kaj aliaj afrikaj landoj. Ankaŭ en Hindio perdas la angla lingvo pli kaj pli sian influon.

En la epoko de la scienc-teknika revolucio laŭ mia opinio apartenas al ĉiuflanke edukata personeco ankaŭ la regado kaj la utiligado de la internacia lingvo Esperanto.

Jam post du-ĝis trijara studado Esperanto ebligas tre profundan interŝanĝon de pensoj inter la civitanoj de ĉiuj landoj, kiu alie nur estas ebla al malmultaj homoj post longjara lernado de alia nacia lingvo.

Do ne propagandu altrude!

> „Neniam altrudu esperanton al iu ajn, nur simple demandu lin nacilingve:
>
> „Ĉu vi parolas Esperanton?"

Alexander Abusch:
La signifo de la kulturo kreskas tiom, kiom ĝi konscience laboras por pli alta produktiveco de la socio.

Lehrgang für Zirkelleiter in Oybin

In der Zeit vom 17.–24. 4. 1968 fand im Kurort Oybin ein Lehrgang für Esperanto - Zirkelleiter der südlichen Bezirke der DDR statt. 16 Leiter von Kursen und Arbeitsgruppen aus 10 Bezirken und Kreisstädten hörten und diskutierten Vorträge zu politischen und fachlichen Themen des Esperanto. Der Mitarbeiter des Ministeriums für Auswärtige Angelegenheiten und Spezialist für Internationale Organisationen, Gen. Hucke, sprach über die Rolle und Bedeutung der UNO und UNESCO und zog wichtige Verbindungen zu UEA. Über Formen und Methoden der imperialistischen Globalstrategie und die psychologische Kriegsführung westdeutscher Geheimdienste referierte der Mitarbeiter des Staatssekretariats für Westdeutsche Fragen, Gen. Wenige. Die polnische Lektorin Prof. Maria Krausowa skizzierte die wichtigsten, modernen methodischen und pädagogischen Grundsätze für den Esperanto-Unterricht und veranschaulichte ihre Darlegungen durch zwei Probelektionen. Willy Vildebrand, Stellvertr. Vorsitzender des ZAK, sprach über Fragen der Stilistik des Esperanto und gab wichtige Ratschläge für die Anfertigung guter Übersetzungen.

Detlev Blanke vom BAK Rostock lieferte durch seine Beiträge über die Geschichte der Internationalen Verständigungssysteme, der Arbeiter-Esperanto-Bewegung und zur marxistischen Argumentation für eine internationale Sprache wichtige neue Erkenntnisse, die für eine wissenschaftliche Information über das Esperanto, seine Möglichkeiten und Grenzen unerläßlich sind. Unsere Zeitschrift wird über die genannten Referate noch genauer berichten. In vielen Gesprächen untereinander konnten die Lehrgangsteilnehmer ihre Erfahrungen in der Verwendung des Esperanto im Friedenskampf austauschen.

Es herrschte einmütige Auffassung, daß die Verbreitung des Esperanto nur in Übereinstimmung konkreter gesellschaftlicher Verhältnisse sinnvoll und möglich ist. Exkursionen in die herrliche Umgebung Oybins und gemeinsame kulturelle Veranstaltungen am Abend trugen zur Bildung eines aktiven und vergnüglichen Kollektivs bei.

Alle Teilnehmer äußerten ihre tiefe Befriedigung über die gewählte Thematik und den reibungslosen Ablauf dieses ersten Seminars seiner Art in der DDR und gaben übereinstimmend ihren Dank dem Deutschen Kulturbund gegenüber Ausdruck, der durch seine großzügige Unterstützung diesen Lehrgang ermöglichte. Sie regten an, die bearbeiteten Materialien zu veröffentlichen und für breite Kreise der Esperantofreunde in der DDR nutzbar zu machen. Sie alle fuhren mit dem festen Vorsatz nach Hause, die gewonnenen politischen und fachlichen Erkenntnisse für eine wirkungsvolle, der Gesellschaft nützenden Esperanto-Arbeit anzuwenden.

La Akademio de Esperanto petis, publikigi sekvan komunikaĵon:

Oficiala komunikaĵo de la Akademio

Petite de la Germana Esperanto-Asocio (DEB) „solvi la problemon de la pasivaj participoj laŭ Zamenhof", kaj de la unuanima Komitato de UEA „kiel eble plej baldaŭ" difini tiun solvon;

samtempe konsultite de la Unuiĝo Franca por Esperanto (UEF) kaj de la Esperanto-Unuiĝo de Germanaj Instruistoj (EUGI) pri la ĝusta senco de kvar tipaj frazoj, kiaj povas troviĝi en diplomatia, jura aŭ politika dokumento, nome:

1. „Ni garantias, ke la domoj detruitaj dum la milito estas rekonstruataj en 1970" = do la garantiantoj estos kvitaj:

   A) se en la daŭro de 1970 oni komencos kaj daŭrigos la rekonstruadon:

   B) nur se en la daŭro de 1970 oni finos la rekonstruadon.

2. „Mi promesas, ke mia ŝuldo estos pagita la 9-an de Majo" =

   A) la ŝuldanto senŝuldiĝos la 9-an de Majo:

   B) la ŝuldanto senŝuldiĝos plej malfrue la 8-an de Majo.

3. „Ni asertas, ke la aŭtomobilo de sro X estis efektive riparata la lastan semajnon" =

   A) la lastan semajnon oni efektive okupiĝis pri la riparado de la aŭto:

   B) la lastan semajnon oni efektive finis la riparadon.

4. „Via propono estis unuanime akceptita la 3-an de Junio" =

   A) oni akceptis la proponon la 3-an de Junio:

   B) oni akceptis la proponon antaŭ la 3-a de Junio.

La Akademio, per 26 voĉoj el 31 voĉdonitoj (kaj 6 kromaj blankaj voĉdoniloj) decidis kaj deklaras, ke en ĉiu el tiuj frazoj nur la senco A estas konforma al la tradicia lingvouzo de Zamenhof, kaj ke ĉia alispeca interpreto estas neoficiala. Tiu decido cetere nur konfirmas kaj kompletigas la rezulton de la voĉdono farita de la Akademio en Julio 1965 pri la senco de la pasivaj participoj en la Fundamento.

Ĉia eblo de dusenceco en la uzo de tiuj participoj estas do forigita per ĉi tiu decido kaj ni esperas, ke la aŭtoroj de lernolibroj de nun konsideros la ĉisuprajn modelajn frazojn en la senco aprobita de la Akademio.

G. Waringhien, Prezidanto

P. Neergaard, A. D. Atanasov — Vicprezidantoj

R. Bernard — Sekretario

D. B. Gregor — Direktoro de la Gramatika Sekcio

Bemerkungen zur Aussprache – insbesondere der Vokale (2)

Jeder einzelne Vokal kann lang oder kurz, offen oder geschlossen gesprochen werden. Die letztgenannten Unterschiede fallen nur bei e und o ins Gewicht. Geschlossenes e hören wir in „Meer“, „sehr“, „Wert“. Offenes e ähnelt ä („Kern“, „verärgern“). Geschlossen ist das o in „Mohn“, „Mond“; offen in „Mord“, „Wort“.

Im Esperanto ist die Aussprache der Vokale uneinheitlich. Es bestehen nationale und schulmäßige Unterschiede. Die meisten Benutzer machen sich wenig Gedanken darüber, folgen ihrem Gefühl, dem Vorbild des Lehrers, der Gruppe oder des Radios. Vielfach wird die Aussprache von Ausländern schlechthin als kompetenter angesehen. Oft wirkt die Herkunft eines Wortes bestimmend, wenn sie dem Sprecher bewußt ist; so wird der Deutsche leicht das a in „fali“ kürzer sprechen als in „haro“ usw.

Es gibt eine Reihe von einander widersprechenden Empfehlungen und Reglungsversuchen, von denen bis heute noch aktuellen im Überblick nebeneinander gestellt seien.

I. Vielfach bürgert sich ein, alle Vokale offen und recht kurz zu sprechen. Offensichtlich wirken hier besonders slawische Beispiele. Auch Zamenhof soll ähnlich ausgesprochen haben (vgl. IV.). Diese Aussprache klingt oft etwas aufdringlich und monoton.

II. Ein kompliziertes System empfehlen Kalocsay und Waringhien:

1. In unbetonten Silben (auch in einsilbigen Wörtern, wenn sie nicht durch Betonung hervorgerufen werden) sind die Vokale kurz und offen (è, ó).

2. In betonten Silben sind

   a) die Vokale lang und geschlossen, wenn die betonte Silbe durch einen Konsonanten geschlossen ist: dèzèrtô, parôlôntô.

Zusatzregeln:

1. Vor bl, br, tr, dr, kl usw. ist die Aussprache uneinheitlich (èblè oder eblè).

2. In Fürwörtern, Zahlwörtern, Verhältniswörtern, Tabellenwörtern sind alle Vokale kurz und offen:

   mià, ili, sèsà, supèr, tiàm.

3 Für Wortzusammensetzungen gelten noch kompliziertere Empfehlungen. (Hier kommen z. B. auch offene lange Vokale vor.) Auf eine Wiedergabe sei verzichtet.

III. Einfacher und – wenigstens für Deutsche – natürlicher ist der Vorschlag, die Vokale in geschlossenen Silben kurz und offen und in offenen Silben lang und geschlossen auszusprechen: dēzèrtō, pārōlôntō usw.

Das scheint der Tradition der deutschen Esperantisten am nächsten zu kommen und mit den Empfehlungen von Ĉefeĉ (1910) und des Präsidenten der Akademie de Esperanto, J. R. G. Isbrucker (1938) übereinzustimmen.

IV. Zamenhof hat im deutschen Teil der „Fundamento de Esperanto“ keine näheren Festlegungen getroffen. Auf eine Anfrage hin hat er 1905 empfohlen, nicht zu offen und nicht zu geschlossen, immer „meze“ zu sprechen. Eine schwierig zu realisierende und durchzuhal-

tende Forderung, der er selbst nicht entsprochen haben soll (vgl. I.). Es ging ihm dabei aber wohl weniger um eine durch Betonung und umstehende Konsonanten unbeeinflußte, streng gleichmäßige Vokalaussprache als um die Vermeidung von Extremen. Zamenhof wollte offensichtlich überflüssig weit gehende Reglementierungen vermeiden und antwortete an anderer Stelle auf die gleiche Frage: Wenn wir einander verstehen, ist der Sinn der internationalen Sprache erreicht (Faulhaber). Wir sollten ihm darin folgen, eindeutig und klar sprechen (nicht o wie u oder a, usw.), aber uns vor mühseligen Umlernversuchen hüten, so lange (glücklicherweise) keine offiziell verbindlichen internationalen Festlegungen getroffen werden. In diesem Sinne möchte ich empfehlen, in der Bemerkung 4 auf Seite 15 unseres neuen Lehrbuches, „Die Vokale werden mittellang und offen ausgesprochen", vor „offen" einen Bindestrich zu machen.

Literatur:

Faulhaber, F. La elparolo de e kaj o en Esperanto, in Esperanto-Mozaiko, Haarlem 1966.

Graetz, R.: „Gut vorbereitet zum Weltkongreß", „der esperantist" Nr. 5/6, S. 32 (1966)

Kalocsay, K. und Waringhien, G.: „Plena gramatiko de Esperanto I" 3a eld., Milano 1958, ref. im Anhang zu Baghy, J.: „La verda koro", Varsovio 1965.

Schödl, L.: „Wir lernen Esperanto sprechen", Leipzig 1967.

Zamenhof, L. L.: „Fundamento de Esperanto", 9a eld., Marmande, 1963.

Dr. P. W. Ruff

Aktuale:

„... la komunistoj malŝatas kaŝi siajn opiniojn kaj intencojn. Ili deklaras malkaŝe, ke iliaj celoj povas esti atingitaj nur per la perforta renverso de ĉia ĝisnuna sociordo. Tremu la regantaj klasoj antaŭ komunista revolucio. La proletarioj havas nenion en ĝi por perdi krom siaj ĉenoj. Ili havas mondon por gajni. Proletarioj de ĉiuj landoj, unuiĝu! ..."

(El Komunista Manifesto)

Sarkasma sciencisto

La fama sciencisto profesoro doktoro Pettenkofer en München parolis al distinginda kunvenintaro pri scienca temo. Post la parolado reĝidino alpaŝis al Pettenkofer kaj diris: „Tre estimata sinjoro profesoro! Vi tiel klare kaj konvinke paroladis, ke mi komprenis ĉion. Nur bonvolu klarigi al mi la diferencon inter **konkava** kaj **konkreta**". Pettenkofer respondis: „Reĝidina moŝto, estas tre malfacile klarigi la diferencon ekzakte. Inter konkava kaj konkreta estas simila diferenco kiel inter la vortoj vento kaj ventro, aŭ homaro kaj omaro, aŭ pedelo kaj pudelo, aŭ Pettenkofer kaj patentita kofro."

NEOLOGISMOJ?

Vom Bdfrd. Herbert Rothe (Karl-Marx-Stadt) erhielten wir eine sehr interessante Zuschrift, in der er sich mit sprachlichen Problemen auseinandersetzt. Wir meinen, daß sie von allgemeinem Interesse ist und veröffentlichen Auszüge aus seinem Brief:

„Das neue „Vortaro" gefällt mir an sich sehr gut. Abgesehen von kleinen Unebenheiten (Überzeichen) kann man sagen, daß es sich sehen lassen kann.

Was mir aber nicht gefällt, sind solche Dinge wie „saŭrkraŭto", „infanĝardeno" u. a. Fehlt eigentlich nur noch, um die „Sammlung" vollzumachen, „kurorto". Letzteres konnte man in „Ripozoj" sowie im Sprachgebrauch bulgarischer und ungarischer Esperanto-Zeitschriften finden. Zwar findet man bei Krause auch „acida brasiko" (besser wäre: fermentita), aber seien wir nicht päpstlicher als der Papst! Jedoch: woher nehmen heutige Wörterbuchverfasser solche Unsinnigkeiten!

Immer wieder kann man in der gesamten E-Presse feststellen, daß es dem größten Teil der Esperantisten ebenso geht wie mir persönlich. Denken wir an den unsinnigen ata-ita-Streit und an die uferlose Einführung sogenannter „unublokaj vortoj". Ich bin nicht abgeneigt, die Sprache zu bereichern, das ist notwendig, aber n u r dort, wo es nötig ist.

Ein total widersinniges und konkretes Beispiel: Ich fand einmal den Begriff „malpigra". Nun rekonstruiert einmal: Man verwendet „pigra" um auszudrücken „malvigla", „maldiligenta", und, wie es scheint, die „häßliche" Vorsilbe „mal" zu unterdrücken. Nein, mit einer solchen Entwicklung des Sprachgebrauches kann man nicht einverstanden sein. Ich möchte unmißverständlich unterstreichen: Jeder Esperantist sollte sich ernsthaft die Frage stellen: Wo kommen wir noch hin, wenn wir die „modernen" Esperantisten weiter gewähren lassen, ein „modernes" Esperanto zu „schaffen"?

Im „Heroldo de Esperanto" über Lenin: „Staat und Revolution" schreibt G. Teterin am Schluß: „Ĝi estas modela traduko de scienca verko (farita antaŭ 40 jaroj) sen iuj ajn neologismoj".

Neologismoj?

„. . . oni ne rajtas proklami unuflanke, ke Esperanto estas vivanta lingvo, kaj samtempe rifuzi al ĝi ĉiun eblon vive evoluadi. Kaj fine, por admoni „la verkistojn kaj poetojn verki nur per oficialaj vortoj", oni devus pruvi mem, ke tio estas ebla. Kiam s-roj Grimme kaj Werner alportos al ni en verva traduko la „Faŭston" de N. Lenau aŭ la „Sonetojn al Orfeo" de Rainer Maria Rilke, uzinte nur la oficialajn vortojn, tiam mi humile klinos min antaŭ ili kaj ĝoje ĵetos en la purigan fajron la „Parnasan Gvidlibron", la „Suplementon de la Plena Vortaro", kaj eĉ, se ili iom insistos, min mem, pentofere . . . "

Gaston Waringhien en „Lingvo kaj Vivo"

Auch Esperanto muß gelernt werden

Dr. Kornil Kussinszky warnt im „Hungara Esperantisto“, Märznummer 1968, vor einigen nachteiligen Fehlern, die auch bei uns sicher ab und zu gemacht werden.

In der Stadt Pécs z. B. wurde propagiert, Esperanto sei eine leichte Sprache. Infolgedessen war die Zahl der Anmeldungen für Anfängerkurse besonders hoch. Doch schon nach einigen Kursusstunden begriffen die Teilnehmer, daß es keinesfalls genügt, jede Woche 15 bis 20 Minuten dem Sprachstudium zu widmen, und das meist erst kurz vor dem jeweiligen Kursusabend. Die das Sprach-„Studium“ so betreibenden Kursusteilnehmer verloren das Interesse an Esperanto und blieben bald dem Kursus fern. Ihnen wurde nicht vorher nachdrücklich klargemacht, daß Esperanto nur im Vergleich zum Studium von Nationalsprachen leichter erlernbar ist. Die Struktur der Esperantogrammatik wird nach wenigen Stunden verstanden. Aber vom Verstehen zum Wissen ist ein längerer Weg. Wer nicht regelmäßig an den Übungsstunden teilnimmt und nicht täglich 15 bis 20 Minuten für das Sprachstudium verwenden kann, sollte das Studium zunächst nicht aufnehmen. Er hemmt zugleich die anderen Kursusteilnehmer am systematischen Aneignen des Sprachwissens. Wenn vor Eröffnung von Anfängerkursen darüber eindeutige Klarheit geschaffen ist, nehmen wahrscheinlich weniger Personen am Lehrkursus teil. Andererseits wird der Kursus zweifellos mit größerem Erfolg durchgeführt und abgeschlossen.

Jeder kann Esperanto erlernen, aber nicht unbedingt unter gleichen Bedingungen. Teilnehmern mit Nichthochschulbildung oder ohne vorherigem Sprachstudium müssen Begriffe, Wörter, Grammatik, Stil usw. allgemein ausführlicher erklärt werden. Der Unterrichtende wird zwangsläufig in einem nicht entsprechend der Voraussetzungen zusammengestellten Zirkel einen Teil der Zirkelteilnehmer vernachlässigen. Entweder die einen langweilen sich, oder die anderen können dem Tempo des Kursusablaufes nicht folgen. Interessenten in kleinere Zirkel aufgeteilt, entsprechend den Voraussetzungen, die sie für das Erlernen der internationalen Sprache mitbringen, dient der Vermittlung der Sprachkenntnisse weit mehr, als wenn sich der Kursusleiter abmüht, Teilnehmer verschiedener Voraussetzungen für das Lernen der Sprache gemeinsam zu unterrichten

Annehmbar beherrscht die Mehrzahl der Absolventen eines Anfängerkursus die Grammatik des Esperanto. Aber der Wortschatz ist zunächst verhältnismäßig gering. Deshalb ist es wichtig, die Absolventen des Anfängerkursus anzuregen, weiterhin möglichst täglich kurze Esperantotexte zu lesen und auch zu schreiben, sowie regelmäßig an einem Fortbildungslehrgang und dort an den Konversationen teilzunehmen. Deshalb sollten Konversationszirkel ebenfalls entsprechend der Sprachkenntnisse der Esperantisten zusammengestellt werden. Erst nach und nach empfiehlt es sich, diese Esperantisten in die allgemeinen Gruppenzusammenkünfte einzureihen, soweit in diesen Zusammenkünften vornehmlich Esperanto gesprochen wird.

Vorstehendes ist nicht neu, aber wird immer nach diesen Erkenntnissen gehandelt? Was meinen die perfekten Esperantofreunde dazu? Weitere Anregungen, die allen Esperantofreunden dienen, sind erwünscht.

O. Bäßler

EL LA DISTRIKTOJ

Berlin

Im Rahmen der Konversationsabende im Prenzlauer Berg sprach am 19. März Dr. Ruff über das Problem der Herztransplantation. Der Redner erläuterte die vielen medizinischen Probleme einer solchen Operation, wies aber auch auf das alle anderen Probleme überragende ethische Problem hin. Eine lebhafte Diskussion entwickelte sich im Anschluß an die Ausführungen Dr. Ruffs, die erst abgeschlossen wurde, nachdem ein Gast aus dem Irak, Herr Al-Amily aus Bagdad, überraschend den Zirkelabend besuchte. Herr Al-Amily berichtete über sein Land, die wirtschaftliche und politische Lage Iraks und über seine Menschen und ihren Lebensstandard. Sehr ausführlich ging der Gast auf den israelisch-arabischen Konflikt ein, der nur gelöst werden könne, wenn Israel seine Ansprüche auf arabisches Land fallen lasse. Judenhaß gäbe es in seinem Lande nicht.

Viel später als sonst fand die interessante Zusammenkunft, an der 30 Esperantisten teilnahmen, mit dem Dank an Dr. Ruff und an den Gast aus dem fernen Lande ihren Abschluß.

K. Maier

Berlin

Am 21. 3. 1968 fand im Klub der Kulturschaffenden „Johannes R. Becher" ein Treffen der Wissenschaftler und Ärzte unter den Berliner Esperantisten statt. Dr. P. W. Ruff referierte über das Sprachenproblem in den Wissenschaften, Esperanto und die Wissenschaft und über örtliche Aufgaben. Es ist geplant, ein solches Treffen alle drei Monate zu wiederholen und mit einem wissenschaftlichen Referat zu eröffnen. Auf diese Weise soll sich eine Arbeitsgruppe der Wissenschaftler im Berliner Raum entwickeln.

Dr. P. W. Ruff

Delitzsch

Die Kreisarbeitsgruppe in Delitzsch findet gute Unterstützung beim RAW Delitzsch. Die dort beschäftigten Eisenbahner - Esperantisten erhalten für ihre Esperantoarbeit eine jährliche finanzielle Zuwendung. Damit wurden u. a. bisher drei Esperantoausstellungen durchgeführt. Im Frühjahr ist ein Anfängerzirkel für Eisenbahner angelaufen. Die Betriebszeitung des RAW brachte schon einige Artikel über die Esperantoarbeit der Freunde, die guten Kontakt zu Vietnam und der Sowjetunion haben. Mit einer Qualitätsbrigade in Miskolcz (VR Ungarn) werden Erfahrungen ausgetauscht.

Am 11. April 1968 verstarb unser eifriger Esperantofreund

GERHARD BITTNER

Geschäftsführer und Hauptkassierer der KAG Dresden

Wir verlieren in ihm einen unserer Besten, welcher seine Fähigkeiten unermüdlich in den Dienst unserer Sache stellte.

Br.

INFORMOJ

Internacia Renkontiĝo en Leipzig, la 9an de marto 68a

La kunveno okazis en „Klub der Intelligenz", Gottfried Wilhelm Leibniz, Elsterstraße 35. Ni ornamis la scenejon per longa slogano: „La esperantistoj de Germana Demokratia Respubliko batalas por la paco", nia emblemo kaj Esperanto flago. La malnova, sed juna grupo prezentis decan kulturprogramon.

La programeroj variis. Salutvortoj, muzikaĵoj, kantoj german- kaj esperantlingvaj, recitaĵoj, paroladeto de nia grupestro Weber pri „Goethe en Leipzig". Ĝojige la festparolo de nia prezidanto s-ro Graetz pri la stato de nia movado.

La kulturprogramo daŭris unu horon. Sekvis la dua parto „la konversaciado".

Partoprenis entute 97 geesperantistoj, inter ili eksterlandoj el Ĉeĥoslovakio, Hungario kaj GFR. (Mi volas aldoni, ke lige al la Foirvespero vizitis nian merkredan grupvesperon esperantistoj el Estonio, Irako kaj Pollando.)

Nian duan programpunkton: „La gastoj havas la parolon!" malfermis s-ro König el Weiden (GFR).

Li verve salutis nin kaj transdonis por la biblioteko de nia gupo la valoran libron: „Quo vadis?" Sekvis salutoj kaj invitoj al Ĉeĥoslovakio kaj aliaj landoj. Vendiĝis literaturo por 60 markoj. Kaj la rezulto de nia aranĝo? Mi nur aŭdis laŭdojn pri ĝi. Ni mem estas kontentaj. Venontfoje ni verŝajne nur kantos esperante, bone preparos la Renkontiĝon kaj mi estas certa, ke tiuj, kiuj ĉeestis, revenos kun multaj konatoj.

Erich Löwe, Leipzig

Moskvo

Ni ricevis el Moskvo de k-do Teodor Kulagin (estrarano de Moskva Internacia Esperanto-Klubo) ampleksan raporton pri la kluba agado dum 1967. Kun intereso ni legis pri multaj aranĝoj, kiel ekzemple Zamenhof-Vespero, 10-jara jubileo de Esperanto-Instruista Klubo, jarkunveno, honorkunsido okaze de la 60-a naskiĝtago de la kluba prezidanto d-ro Salnikov, novjara kunveno, 50-jaroj de Ruĝa Oktobro magnetofona vespero, 50 jaroj de Soveta sanzorgado, literatura renkonto.

Meze partoprenis proksimume 100 geesperantistoj. La Moskva klubo laboras modele kaj ĝia riĉa programo kaj ties temoj estu instigo por niaj laborrondoj.

El la „Enciklopedio de Esperanto" (1933, Budapest):

BÄSSLER (besler) Otto – germano, preseja laboristo en Leipzig proksimume 40-jara. Direktis la SAT-gazetservon de 1925–30, poste eksiĝis el SAT kaj aliĝis al IPE, laboris por PEK. Edzino ankaŭ E-istino.

– – –

WILDEBRAND, Wilhelm, germano, lab. E-isto en Berlin; proks. 38-jara. Unu el la gvidantoj de la opozicio kontraŭ SAT, post la Essena kongreso de GLEA (1930) ties prez. ĝis la likvidiĝo en 1933. Oratora talento. Multaj artikoloj en „Arbeiter E-ist".

Rimarko: Ambaŭ hodiaŭ estas aktivaj membroj de nia Centra Laborrondo! H. E.

El „Lingvaj respondoj":

En „Pola Antologio" (p. 16) Kabe skribis: „Mi dankas vin, saĝulo, pro via konsilo." D-ro Zamenhof korektis: „por via konsilo".

Presprovaĵoj korektitaj de d-ro Zamenhof

La moritato de Macky Messer

Montras ŝarko la dentaron,
vastvidebla estas ĝi.
Kaj Macheath havas tranĉilon,
sed nenion montras li.

Je dimanĉo ĉe la strando
kuŝas mortigita hom',
kaj foriras iu ombro:
Macky Messer sia nom'!

Kaj Schmul Meier oni serĉas.
La riĉulo estas for.
Lian monon havas Macky,
sen makulo je l'honor'.

Jenny Towler, per tranĉilo
mortigita kuŝas ŝi.
Preteriras Macky Messer,
kaj nenion scias li.

Sep infanoj kaj la avo
ĉe Soho en la brulaĵ'.
En l'amaso Macky Messer,
nesciante de la aĵ'.

La vidvino neplenaĝa,
bonkonata estas ŝi.
Perfortita ŝi vekiĝis.
Macky, kia prez' de vi?

B. Brecht, trad. Pavo

»Sen junularo ni ne venkos«

Grabowski al Zamenhof

El la novaj „Bazaj Taskoj“ de la Germana Kulturligo de GDR, deciditaj dum la VII – a Ligo-Kongreso:

5-a paragrafo:
„La Germana Kulturligo konsideras, ke la juna generacio povas liveri kaj liveros signifajn kontribuojn al la socialismaj kulturo kaj vivmaniero. Kiom hodiaŭ formiĝas ĝia socialisma spirito, ĝiaj kreivaj kapablecoj, ĝiaj sciencteknikaj scioj, kiom evoluas ĝia esplorcela pasio kaj kultura klerig-grado, tiom nia evoluigita socialisma socio majstros siajn historiajn taskojn kaj tiom reprezentiĝos la germana socialisma kulturo ĉirkaŭ la komenco de la sekva jarmilo.

La Germana Kulturligo traktas la etikan kaj estetikan klerigon kiel decidan eron de la ĝenerala klerigo por junaj homoj. Ĝi konsideras unu el siaj plej noblaj taskoj stimuli la kreivan povon, la ĝojon pri pensado kaj esplorado, la fantazion, la agemon kaj la intereson pri la belaĵoj de nia socialisma vivo, de kulturo kaj arto.

La Germana Kulturligo subtenas la strebadon de gepatroj, instruistoj kaj edukantoj, de la Germana Libera Junularo kaj organizaĵo de Junaj Pioniroj aktive partoprenigi la junularon en la kultura vivo, por ke ĉiam pli da gejunuloj sentu tiun partoprenon kiel veran bezonon. Ĝi akcelas ĉiujn klopodojn kontinue daŭrigi kulturan kaj artistan okupiĝojn kaj klerigojn tra la diversaj etapoj de la junulara vivo. En la alt-kaj faklernejoj ĝi subtenas la strebadon de la junularo al universaleco de la klerigo kaj al spirit-kultura kreiveco.

Trad.: Hans Eichhorn

De R. Schwartz ni prunteprenis sekvajn aforismojn, kiujn vi ofte kaj laŭte deklamu:

1. Feliĉa estas fiŝo tuta,
   Ĉar fiŝedzino estas muta!
2. La pulo saltas en galopo
   Eĉ sur krani' de episkopo.
3. En akvo banas sin saĝulo
   Sed akvon trinkas nur stultulo.
4. Ne sendu vi al princa moŝto
   Putrintajn ovojn per la poŝto.

P. s.: Kiu sendas al ni pliajn aforismojn? En iu sekva eldono ni esperas publikigi viajn penserojn!

Kontraŭtalpa Raporto N - ro II

Salutatu, miaj karaj! Jen mi do revenas.

Hodiaŭ mi prezentas al vi sensacian raporton el la plumo de unu el la plej grandaj talpoj de GDR, kiun mi ŝtelakiris okaze de la II-a DISTRIKTA - ESPERANTO - KONFERENCO DE LA DISTRIKTA - LABORRONDO KARL - MARX - STADT DE LA ESPERANTO-AMIKOJ EN LA GERMANA KULTURLIGO DE LA GERMANA DEMOKRATIA RESPUBLIKO (uff! Ĉu mi ion el la titolo forgesis?) kaj kion mi sen permeso de la aŭtoro sed kun plena aprobo de la REDAKCIA KOMISIONO DE LA CENTRA LABORRONDO DE LA ESPERANTO - AMIKOJ DE LA GERMANA KULTURLIGO DE LA GERMANA DEMOKRATIA RESPUBLIKO nun aperigas:

„. . . Ho, kiel tondre batis mia verda koro, kiam mi ricevis la sciigon pri la manifestacio de nia karega lingvo en Karl-Marx-Stadt. Rapide mi plenigis miajn valizojn per miaj korproksimaj esperantistaĵoj: Korespondadresaro, verda inkujo, ordenoj esperantistaj — ricevitaj antaŭ kvindek kaj iom da jaroj, letero de nia plej ŝatata majstro, verdaj naztukoj, flagoj en ĉiuj grandoj, propagandfolioj (ne tute novaj sed tamen . . .) ktp. . . .

Bedaŭrinde mi poste konstatis la forgeson de miaj elektre hejtitaj pantofloj kaj de vortaro (La mankon de mia same forgesita falsdentaro mi malrimarkigis per elokventeco en Zamenhofa stilo).

Plene de juneca entuziasmo mi rakontis en trajno al miaj samkupeanoj pri Esperanto. Ĝoje mi konstatis, ke ili post mallonga disputo pro manko de argumentoj forlasis mian kupeon. Jen la maniero de mia mortiga argumentado! Nur domaĝe, ke poste la konduktoro neniun plu lasis en mian malplenan kupeon. Mi tiel impone preparis ĝin por la diskutado: Por ke la kunvojaĝantoj ne deflankiĝu de miaj argumentaĵoj mi kovris la fenestron per flagoj, steloj k. s. (La punkvitancon pro purigadkostoj mi jam sendis al la Centra-Laborrondo!)

Post tiu entute sukcesega propagandvojaĝo mi majeste forlasis la trajnon en Karl-Marx-Stadt. Sed kia senreviĝo: Nenia flago, neniu orkestro-ludanta la himnon, eĉ ne afiŝoj aŭ similaĵo. Diable, tion mi ne atendis. Mi esperis pompe ornamitan Esperantujon! Laŭte kriante mi vokis pro tio: „Vivu Esperanto! Ĝi vivu, vivu!!"

Ĝoje ridanta homamaso — per tio transvivante la vivantecon de nia kara lingvo — sekvis min al la Urba Muzeo, kie jam kolektiĝis nia fera, nelacigebla verdanaro. Entuziasme ni ĉiuj ĉirkaŭbrakumis nin, pres-

kaŭ plorante mi konstatis, ke por nia plej karaĵo, por nia verda lingvo ni eĉ veturus al la fino de la Ercmontaro!!

Ankaŭ fraŭlino F., kiu cetere jam la UK en Dresden 1908 partoprenis, havis larmojn en siaj eterne junaj okuloj.

Bedaŭrinde iu junulo interrompis la kortuŝajn scenojn kaj perforte igis nin iri al salonego, kie oni deziris je anoncita tempo malfermi la konferencon. Ĉu oni similan iam aŭdis? Neniam mi ĝis hodiaŭ venis ĝustatempe al iu Esperantista-Kunveno kaj tamen neniam malfruiĝis. Kaj imagu, tiu freŝbakita bulko, tiu nefumaĵita haringo, kiu gvidis nin al la kunvenejo eĉ surrampis la scenejon kaj per kelkaj vortoj postulis silenton. Nu bone, mi ĝojis, ke finfine oni nun komencu, kantante la plej karan kanton de ni, LA HIMNON! Sed diable, kio okazas, tiu juna kuniklo impertinentis simple — sen kanto — komenci. Skandalo! Arogantegaĵo!! Dume mi rigardis la salonegon: Nur unu verda flago! Preskaŭ mi svenis sed saviĝis per rigardo al la belegaj verdaj florpotoj, kiuj ĉirkaŭis la scenejon. La ĉeestantoj preskaŭ similis al normalaj homoj — eĉ nur du tuj rekoneblaj esperantistoj (la alia poste estis de mi demaskigita kiel trompulo: estis la dommastro en verda vestaĵo).

Kion tiu junulaĉo ronkis sur la scenejo mi ne aŭdis, ĉar li impertinente rapide kriis, ne atentante, ke ni veteranoj de la movado jam 50 jarojn helplingvas kaj pro tio silabon post silabo elruligas el la buŝoj, montrante per tio la belsonon de ĉiu vorto. Sed tamen ankaŭ post streĉa aŭskultado mi rimarkis nek la ŝatatan „samideano", nek „interna ideo", nek „majstro"! Tiu homaĉo simple diris „Gesinjoroj"! Mi ankoraŭ nun estas ŝokita!

Dum la postaj prelegoj mi iom vagadis tra la salonego, tie renkontante samideanon, kiun mi konas delonge, jen amikon, kun kiu mi jam kelkajn jarojn korespondas. Iu strangulo diris al mi post mia demando:
Fulmetondro, kial li do vizitas Esperantistan kunvenon, se li ne komprenas? Kaj cetere, kial kelkiuj postulis silenton de mi?

Bedaŭrinde la prelegantoj forte malhelpis mian babiladon. Pro tio mi baldaŭ foriris al urba promenado. Mi tute ne komprenas, kial oni ne plu volis doni al mi tagmanĝon, kiam mi atingis la restoracion post la eliro de la aliaj. Kia organizaĉo, tiel mi ne kutimas!

La posttagmezan prelegon mi ĝustatempe trafis ja ĝia kulmino: Diskutado! Mi, enrapidinte la salonegon, tuj kaptis la okazon kaj demandis unua tiun universitatan profesoron pri samideano X el lia urbo. Sed li negative respondis kaj mi nun demandas min, pro kio ni do aranĝas konferencojn, se eĉ la prelegantoj ne konas siajn samideanojn?

Pro tio mi ne plu sekvis la aliajn prelegojn. Tamen dum la diskutado mi kelkfoje ..."

Prefere ni ĉi tie interrompu la talpan salaton. La raporto ampleksas ankoraŭ 10 similajn paĝojn ...

Ŝajnas al mi, ke la konferenco en Karl-Marx-Stadt estis „Kontraŭtalpa aranĝo". Sed ĝi jam pasis, kaj novaj horizontoj vastiĝis por ni. Tamen necesas daŭrigi nian laboron.

Kiu kunhelpas kaj aresttrafe karakterizos niajn malamikojn? Ni same atendas fingromontrojn al individuaj kaj gregaj talpoj.

Do, sukcesplenan talpekkonon kaj „ĝis" via

Kontraŭtalpo n-ro I.

Kontraŭtalpa - Raporto N-ro III . . .

Jen modesta kontribuo al la talpologio.

Ankaŭ mi havis okazon observi pompan ekzempleron de dugamba talpo kaj povas aldoni kelkajn rimarkindajn kompletigojn.

Laŭ ekstera aspekto ili distingiĝas de la kvargamba speco ĉefe pri la hararvesto. Dum la ordinara talpo havas silkmolan felon tre taŭgan por virinaj peltmanteloj la supera talpo havas mirinde dikan felon. Se iel atakita ĝi simple skuas sin, sed tute ne malaperas.

Ili nevere estas mutaj sed balbutas okaze krokodillingve. Kelkrilate ili vere prezentas tre interesan interbestan miksaĵon. Ekzemple ili transprenis de la pigoj la avidan kolekton de brilaj kaj multkoloraj objektoj (insignoj, bildkartoj ktp.) Ili fakte ne estas blindaj, sed kapablas vidi; bedaŭrinde ne pluen ol ĝis la propra nazpinto.

Tre ofte ili eĉ kapablas skribi kaj esti korespondanta membro de TTA (Tutmonda Talpa Asocio).

Tre interese estas, ke ili kontraŭe al la ordinara speco detruas per la malantaŭaĵo kion ili ekkonstruis per la manoj. Ili eĉ forigas la proprajn idojn. La idaro tre baldaŭ lernas eviti ĉiun kontakton kun la iama kovujo, ja kvazaŭ panike eskapas ĝin. Tamen la pratalpo obstine persekutas ilin. Tiurilate ĝi evoluigas rimarkindan trovkapablon. Kiel la ordinara speco ankaŭ la supera talpo konas tre diversajn en-kaj elirojn. Se forpelita, ĝi senĝene revenas tra alia eniro.

Tamen ili nepre meritas nian specialan atenton kaj protekton, ĉar evidente la dugamba speco minacas formorti.

KT 2

Retoriko kaj praktiko:

„Ni fosu nian sulkon!“

– Mi konsentas.

Sed foje manĝi bulkon endas.

poul thorsen

Parabole:

Al Esperanto li rilatas kiel al alies edzino:

Distance ĝis ekstaze ŝatas, sed neniam akiras ĝis fino.

Kompilis: Eichhorn

Krucenigmo

1		2		3	■	4	5	6		7
	■		■	8					■	
9	10		■		■	11				
12							■		■	
■		■	■		■	13			14	
15		16			■		■	■		■
	■		■	17				18		19
20			21		■		■	22		
	■	23					■		■	
24					■	25				

R = radiko sen finaĵo

Horizontale:

1) Spicaĵo; 4) Gvidinto de la germana laborista klaso (1840—1913); 8) Larvo de kelkaj insektoj; 9) Konfirmi internacian traktaton (R); 12) La brusta parto de la korpo (R); 13) Sovaĝa porko; 14) Fari kavaĵon, eltirante teron; 15) Muzikinstrumento (R); 17) Hararo de ŝafoj (R); 19) Ventoli (R); 21) Instrumento; 23 Lando en Eŭropo (R); 26) Organo de la spirado (R); 28) Montru laŭte gajecon; 29) Prilabori metalon per speciala ilo; 30) Funelforma trinkvazo (R); 31) Simbolo de geedzeco; 32) Malofta gaso; 33) Pompa loĝdomo.

Vertikale:

1) Mara rabisto (R); 2) Ano de familio; 3) Knabo, kies gepatroj mortis (R); 4) Kunigi vestojn per pecetoj el korno aŭ ŝtofo (R); 5) La rakonta poezia (R); 6) Ilo por fari truojn (R); 7) Malmultvalora, konciza (R); 10) Monato (R); 11) Nedifina adjektivo, montranta malgrandan kvanton; 14) Loko, kie oni diskutas pri publikaj aferoj (R); 16) Eŭropa ĉefurbo; 18) Najbara; 20) Oceano; 21) Homido (R); 22) Muzika verko; 24) Arĝentebrila metalo (R); 25) Monato; 27) Granda fabriko (R); 30) Havi la kapablon fari ion (R).

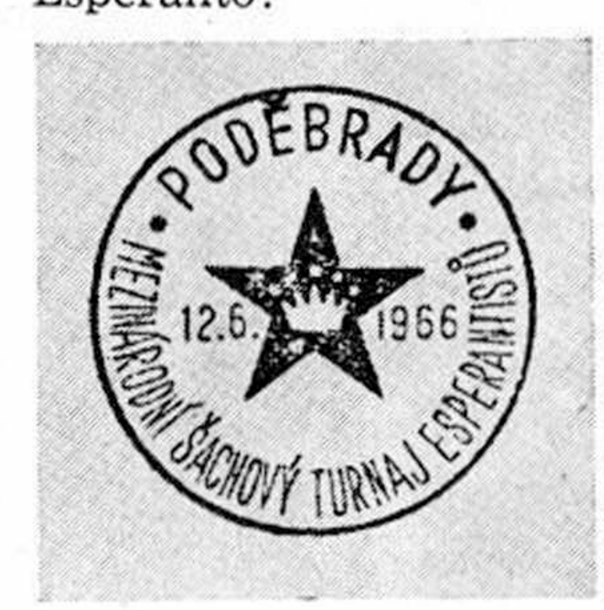
Solvo de la krucenigmo el n-ro 20/21:

Horizontale: 1. polko; 4. hardi; slipo; 9. dek; 11. pinto; 12. ofiziro; 13. primo; 15. skemo; 17. titoloj; 20. brovo; 22. opa; 23. serum; 24. obolo; 25.olivo.

Vertikale: 1. pado; 2. leki; 3. oscilatoro; 4. hipopotamo; 5. api; 6. ronki; 7. ikono; 10. efik; 14. miop; 15. sabro; 16. eposo; 18. lofi; 19. jaro; 21. vel.

INTERNACIA LINGVO KAJ FILATELO

Multaj Esperanto-filatelistoj petis nin, aperigi regule sciindaĵojn pri Esperanto-filatelaĵoj.
Hodiaŭ ni komencas per serio de stampoj, emisiitaj en Ĉeĥoslovakio pri Esperanto:

1921	Praha a/b	XIII. UNIV. KONGRESO DE ESPERANTO
1929	Praha	XIV. INTERNACIA KATOLIKA ESPERANTO KONGRESO
1934	B. Bystrica	XIIa TUTMONDA TENDARO DE SKOLTA ESP.-LIGO
1947	T. S. Martin	I. TUTSLOVAKA ESPERANTO KONGRESO
1948	Košice	II. TURTSLOVAKA ESPERANTO KONGRESO
1949	Liberec	VIIa ĈEĤOSLOVAKA KONGRESO ESPERANTISTA
1949	Bratislava	TUTSLOVAKA ESPERANTO KONGRESO
1950	Trenĉin	MALFERMO DE LA UNUA ESP.-MUZEO EN ĈSR
1950	Brno	8a ĈEĤOSLOVAKA KONGRESO ESPERANTISTA
1966	Podebrady	MEZINARODNI ŠACHOVY TURNAJ ESPERANTISTU
1967	Podebrady	ESPERANTISTU II. TUTSLOVAKA ESPERANTO KONGRESO ESPERANTISTU
1967	Opava	ESPERANTSKY KULTURNI FESTIVAL

Esperantogrupoj en GDR atentu:

Por la korespondado de viaj grupanoj ni ofertas el la restaĵoj de la jubilea pm-ekspozicio en Karl-Marx-Stadt:

Poŝtaj stampoj „80 Jahre Esperanto“ sur ornamaj poŝtkartoj aŭ ornamaj kovertoj afrankitaj kun 20-pfg-pm.
10 pecoj = 4,– markoj, 20 pecoj 7,– m, 50 pecoj 15,– markoj.
Jubileaj glumarkfolioj „80 Jahre Esperanto“ (trikoloraj) kun po tri glm. 50 folioj kostas 7.50 markoj.

Ni nur sendas montritajn kvantojn post antaŭpago. Aldonu 5 % por niaj afrankelspezoj. Aldone ĉiu mendinto ricevos de la firmao Ziesing-Filatelejo filumenian surprizaĵon.

Krom tio ni povas liveri kelkajn Esp.-flagojn 80/1.20 m, prezo po 15.50 markoj inkl. sendkostoj.

Sendu vian mendon kun la antaŭpago al nia kasisto:
Willi Tittmann, 90 Karl-Marx-Stadt, Ebersdorfer Str. 21
Distrikta laborrondo Esperanto Karl-Marx-Stadt.

Recenzoj

ĈU ANKAU VI SCIAS? de Eva Janikowszki tradukita de Sandor Szathmari el la hungara.

En tiu ĉi bildolibro kun tekstoj etulo rakontas pri siaj zorgoj, ĉar neniu havas tempon por li. Sed fine la gepatroj, la geavoj kaj la onklino rakontas al li pri tio, kion ili faras profesie dum la tuta tago. Tiel la etulo kaj la leganto kun li lernas multajn nociojn el la ĉiutaga vivo. Ĝi efektive estas tiu libro por la komencanto. Sed ankaŭ la sperta esperantisto plezure ĝuas la tekston kaj la belegajn, humorplenajn, kolorajn desegnaĵojn.

Grandformato, 36 p. M 7.80 (Vere malmultekosta, se oni konsideras la multajn kolorajn bildojn).

LA FARAONO I—III de Boleslaw Prus

tradukita de la fama Kazimierz Bein (Kabe) el la pola lingvo.

Historia romano en tri volumoj. Tiu ĉi mondfama verko troviĝu en la libraro de ĉiu esperantisto!

Entute 960 paĝoj, M 40.50.

La rekomendataj libroj estas mendeblaj en

Karl-Marx-Buchhandlung,

1017 Berlin, Karl-Marx-Allee 78/84

Korespondderiroj

Sovetunio

50-jara litovo deziras korespondi kun geesperantistoj el ĉiuj landoj pri diversaj temoj. Interesiĝos pri pm, bk, arto. Respondo certa. Viktoras Boniulaitis, M. Melnikaites 52-1, **Klaipéda,** Litovio, USSR.

Pollando

Kŝiŝtof Aŭgustin, 16-jara knabo, deziras korespondi esperante germane, ruse, angle pri ĉiuj temoj. B. Prusa 7/4, **Vroclavo**/Pollando.

Hungario

Hungaraj esperantistoj, grupanoj kaj kursanoj, serĉ. korespondantojn kun mencio de aĝo, profesio, interessfero: „Konkordo", Grupo esperantista, **Budapest II,** Keleti-Karoly u. 22 VR Ungarn.

ĈSSR

Mit Freunden aus Leipzig, Magdeburg, Dresden, Stralsund oder Bautzen sucht Briefwechsel über Sport, Touristik, Film, Musik, Bienenzucht, Blumen, Austausch über Erfahrungen auf pädagogischem und ökonomischen Gebieten in Esperanto oder Deutsch. OUNZ NACHOD. zavodni zdravotni stredisko. RUBENA NACHOD! MUDr. Oldrich Rehak, CSSR.

Publika danko!

Sekve de mia anonco mi ricevis de s-ro Trummer (Greiz), s-ro Apelt (Schkeuditz), s-ro Heimann (Marbach) kaj s-ro Görlich (Potsdam) sendaĵojn de malnovaj gazetoj. Mi al ili ege dankas. Samtempe mi antaŭfoje apelacias al ĉiuj esperantanoj novordigi sian librosrankon kaj sendi al mi ĉiujn nebezonataĵojn, ĉefe tiujn el la tempo 1932—1936.

Nova adreso: Hans Eichhorn (ZAK-Esperanto) 108 Berlin, Charlottenstraße 60

Herausgeber: Deutscher Kulturbund (Zentraler Arbeitskreis der Esperantofreunde der DDR). Redaktion: 108 Berlin, Charlottenstraße 60. Fernruf 22 59 91. Verantwortlicher Redakteur: Eugen Menger, Redaktionskommission: Otto Bäßler, Rudi Graetz, Rudolf Hahlbohm, Rainer Knapp, Erwin Schleusener, Willi Vildebrand. — Veröffentlicht unter der Lizenznummer 648 des Presseamtes beim Vorsitzenden des Ministerrates der DDR. Erscheinungsweise: 6mal im Jahr. Preis pro Einzelheft 30 Pf.
Druck: Druckwerkstätte KG Glauchau

FILATELA FAKVENDEJO kun EKSPEDA SERVO

SERVO por NOVAĴOJ
de europaj kaj transmaraj landoj

FILATELAJ BEZONAĴOJ kaj FILATELA LITERATURO
en ampleksa elekto

ALUMETETIKEDOJ

esperanto parolata

ZIESING - FILATELEJO
DDR - 901 Karl-Marx-Stadt
poŝta fako 1056

Ni ne ekspedas eksterlanden